

የእግዚአብሔር ባሪያ ወደፊት

የሚሆነውን ገለጠ

ማርቆስ 13

የሄሮድስ ቤተሰቦች አይሁዶችን ለማባበል ቤተ መቅደሱን ቢሠሩትም፤ አይሁዶች በቤተ መቅደሳቸው ይኩራሩ ነበር። ምንም እንኳን ኢየሱስ ቀደም ሲል ስለ ቤተ መቅደሱ የራሱን ግምት የሰጠ ቢሆንም (11:15-17)፤ ደቀ መዛሙርቱ አሁንም በቤተ መቅደሱ ማማር ይደነቁ ነበር። ይህ እጅግ የሚያደንቁት ሕንጻ አንድ ቀን እንደሚፈርስ በነገራቸው ጊዜ ምን ያህል እንደ ደነገጡ መገመት ይቻላል። የአይሁድ መሪዎች ስላረከሱት፤ ኢየሱስ ቤተ መቅደሱን በመተው እንዲደመሰስ ያደርገው ነበር (ማቴ. 23:38)፤ ሮማውያን ሕንጻውን ይደመስሱታል።

ኢየሱስ ከሕዝቡ ገለል ሲል፤ ደቀ መዛሙርቱ ቀርበው ይህ ታላቅ ክስተት መቼ እንደሚፈጸምና ምልክቶቹ ምን ምን እንደሚሆኑ ጠየቁት። ጥያቄያቸው ስለ ትንቢት የጠራ ግንዛቤ እንዳልነበራቸው ያሳያል። ቤተ መቅደሱ የሚፈርሰው በዘመን መጨረሻ ጌታ በሚመለስበት ወቅት መስሏቸው ነበር (ማቴ. 24:3)። ጥያቄያቸው ግን ኢየሱስ «የደብረ ዘይት ስብከት» የሚባለውን ትንቢታዊ መልእክት እንዲያስተላልፍ አነሣሥቶታል (ማቴ. 24-25፤ ሉቃስ 21:5-36)።

ይህንን ጠቃሚ ስብከት በምናጠናበት ጊዜ፤ አንዳንድ ተግባራዊ መምሪያዎችን መከተል ይኖርብናል። በመጀመሪያ፤ ይህንን ስብከት ከሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች፤ በተለይም ከትንቢተ ዳንኤል ጋር እያስተያየን ማጥናት አለብን። ትንቢታዊ ጽሑፎች የሚጣጣሙት እግዚአብሔር የገለጠውን ሁሉ አንድ ላይ ስናስተያይ ነው።

ሁለተኛ፤ የስብከቱን ተግባራዊ ተዛምዶ መመልከት አለብን። ኢየሱስ ይህንን ስብከት ያቀረበው የደቀ መዛሙርቱን ጉጉት

ለማርካት ወይም የተዛባ አስተሳሰባቸውን ለማቅናት አልነበረም። ቢያንስ አራት ጊዜ ያህል «ተጠንቀቁ» (ማር. 13:5፤ 9፤ 23፤ 33) ሲል የተናገረ ሲሆን፤ ስብከቱንም የቋጨው «ተጠበቁ» በሚል ምክር ነው። ይህንን ስብከት ማጥናት የወደፊት ክስተቶችን በተሻለ መንገድ እንድንረዳ ሊያግዝን ቢችልም፤ ቀናትን የመቁረጥ ስሕተት መፈጸም የለብንም (ቊ. 32)።

ሦስተኛ፤ «የአይሁዶችን ድባብ» ከግንዛቤ ውስጥ ማስገባት አለብን። የደብረ ዘይቱ ስብከት አራት አይሁዶች ስለ ወደፊቱ የአይሁዳውያን ቤተ መቅደስ ለአይሁዳዊ መምህር ያቀረቡት ጥያቄ ውጤት ነው። በተለይ ስለ «ሐሰተኛ ክርስቶሶች» (ቊ. 5-6፤ 21-22)፤ ስለ አይሁድ ችሎቶችና መከራዎች (ቊ. 9) የተነገሩ አሳቦች አይሁዶችን የሚመለከቱ ናቸው። ስለ «ነቢዩ ዳንኤል» እና ከይሁዳ ስለ መሸሸ የተነገረው አይሁዶች በተለይ የሚደሰቱበት ነው (ቊ. 14)።

በመጨረሻም፤ ይህ ጊዜ «ታላቁ መከራ» የተባለውን ክፍለ ጊዜ እንደሚያመለክት ማስታወስ አለብን (ቊ. 19፤ 24፤ በተጨማሪም፤ ማቴ. 24:21፤ 29 አንብብ)። የብሉይ ኪዳን ነቢያት ይህንን ክፍለ ጊዜ የገለጹት የያዕቆብ መከራ ጊዜ (ኤር. 30:7)፤ የቁጣ ጊዜ (ሶፎ. 1:15-18)፤ እንዲሁም የቁጣና የቅጣት ጊዜ (ኢሳ. 26:20-21) በማለት ነበር። ቀጥለን እንደምንመለከተው፤ የነገሮችን ቅደም ተከተል በተሻለ መንገድ የምንረዳበትን «ቁልፍ» የሚሰጠን ነቢዩ ዳንኤል ነው።

በማርቆስ 13፤ ኢየሱስ ስለዚህ የታላቁ መከራ ሦስት ደረጃዎችን ገልጿል። እነዚህም (1) መጀመሪያ (ቊ. 5-13)፤ (2) አጋማሽ (ቊ. 14-18) እና (3) ወደ ፍጻሜው የሚመሩ ክስተቶች ናቸው (ቊ. 19-27)። ከዚያም አማኞች እንዲጠነቀቁና እንዲጠበቁ የሚያሳስቡትን ሁለት ምሳሌዎች በመስጠት አጠቃልሏል (ቊ. 28-37)። የማቴዎስ ወንጌል ከማርቆስ በበለጠ ዝርዝር ጉዳዮችን ቢያቀርብም፤ መሠረታዊ አስተዋጽኦው ተመሳሳይ ነው። ይኸውም የኃዘን መጀመር (24:4-14)፤ የመከራው አጋማሽ (24:15-28)፤ ፍጻሜ (24:29-31)፤ እና የመዝጊያ ምሳሌያዊ ተዛምዶ (24:32-44)።

ታላቁ መከራ ከመጀመሩ በፊት በአሁኑ የቤተ ክርስቲያን ዘመን ውስጥ የሚገኙ አማኞች በክርስቶስ ተነጥቀው ወደ መንግሥተ ሰማይ እንደሚሄዱ ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች ያምናሉ (1ኛ ተሰ. 4:13-5:11፤ ራእይ 3:10-11)። በመከራው መዝጊያ ላይ፤ ከክርስቶስ ጋር ወደ ምድር ተመልሰው ከእርሱ ጋር ይነግሣሉ (ራእይ 19:11-20:6)። እኔም ይህንን አተረጓጎም እጋራለሁ። ነገር ግን የመንፈሳዊነት ወይም የጤናማ አስተምህሮ መለኪያ አድርጌ አልወሰደውም።

1. የመከራው የመጀመሪያ አጋማሽ (ማርቆስ 13:5-13)

ቁልፍ ዓረፍተ ነገር የሚገኘው ከቊ. 8 መጨረሻ ላይ ነው። «እነዚህ የምጥ ጣር መጀመሪያ ናቸው።» በዚያን ጊዜ ዓለም ለመውለድ እንደምታምጥ ሴት ትጨነቃለች (ኢሳ. 13:6-8፤ ኤር. 4:31፤ 6:24፤ 13:21፤ 22:20-23፤ 1ኛ ተሰ. 5:3)። የምጥ ጣሮች በድንገት ብቅ ካሉ በኋላ፤ ቀስ በቀስ ተደራጅተው ዓለምን ለታላቅ ኃዘንና መከራ ይዳርጋሉ።

(ሀ) «አትሳቱ።» ኢየሱስ የምጽአቱ «ምልክቶች» የማይሆኑትን ነገሮች ዘርዝሯል። እነዚህ ነገሮች የመከራው «የምጥ ጣር» መጀመሩን ያመለክታሉ። እነዚህም ምልክቶች የሐሰተኛ ክርስቶሶች ስኬት (ቊ. 5-6)፤ የመንግሥታት ግጭት (ቊ. 7-8)፤ የተፈጥሮ ነውጦች (ቊ. 8) እና የሃይማኖት ስደቶች ናቸው (ቊ. 9-13)። ምንም እንኳ እነዚህ ነገሮች ሁል ጊዜም ከሰው ልጅ ተለይተው የማያውቁ ቢሆኑም ከምጥ ጣሮቹ ጋር ስለተነጻጸሩ፤ ምናልባትም ጌታ ፍጥነታቸው በአፍተኛ ደረጃ እንደሚጨምር መግለጹ ይሆናል።

ሐሰተኛ ክርስቶሶች። የታሪክ ገጾች ስለ ሐሰተኛ መሲሐች፤ ስለ ሐሰተኛ ነቢያትና እውነትን ሳይጨብጡ በስሜት ስለተነሣሡ ደቀ መዝሙሮቻቸው በሚያትቱ አሳዛኝ ታሪኮች የተሞሉ ናቸው። ኢየሱስ ስለ ሐሰተኛ ነቢያት ለሕዝቡ ማስጠንቀቂያ ስጥቷል (ማቴ. 7:15-20)፤ ጳውሎስ (የሐዋ. 20:28-31) እና ዮሐንስም (1ኛ ዮሐ. 4:1-6) እንዲሁ። ከሰው ባሕርይ ውስጥ ውሽትን ለማመን የሚወድና የቀድሞዎቹን ውድ ትምህርቶች ለመቀበል የማይሻ አንድ ነገር አለ። ማርክ ትዌይን እንዳሉት፤

እውነት ገና ጫማዋን በማድረግ ላይ ሳለች ውሸት ዓለምን ትዘራለች! መንፈሳዊ ዕውርነት የሚያጠቃቸው ሰዎች ታዋቂ መሪዎችን በመከተል ቀላልና የተሳሳቱ የሕይወት መፍትሔዎቻቸውን በሞኝነት ሊቀበሉ ይችላሉ። ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱ በእነዚህ አጭበርባሪዎች እንዳይታሉ አስጠንቅቋቸዋል። ይህ ማስጠንቀቂያ ዛሬም ይሠራል።

ፖለቲካዊ ግጭቶች። በአገሮች መካከል በሚከሰቱ ፖለቲካዊ ግጭቶች እንዳይረበሹም አስጠንቅቋቸዋል። የሮም መንግሥት ለረዥም ጊዜ በሰላም የኖረ ሲሆን፤ ይህ ሁኔታ ቀጣይነት ያለው አልነበረም። ግዛቱ እየበሰበሰ ሲሄድና ብሔርተኝነት ሲጎለበት፤ አገሮች መጋጨታቸው አይቀርም ነበር። የሮም መንግሥት ለዘላለሙ ይደመሰሳል።

የተፈጥሮ አደጋዎች። ብዙውን ጊዜ ጦርነት ረሃብን ያስከትላል (2ኛ ነገ. 25:2-3፤ ሕዝ. 6:11)። ረሃብ ሰው አካባቢውን በአግባቡ ባለመጠበቁ ወይም የእግዚአብሔር የፍርድ ማስፈጸሚያ በመሆን ሊከሰት ይችላል (1ኛ ነገ. 17:1)። በምድር ላይ ሁልጊዜም የምድር መንቀጥቀጥ ሲፈጸም ኖሯል። አንዳንዶች ይህ የእግዚአብሔር ቍጣ ምልክት እንደሆነ ይናገራሉ (ራእይ 6:12፤ 8:5፤ 11:13፤ 16:18)። የተፈጥሮ አደጋዎች የሚከሰቱባቸው ብዙ ምክንያቶች ስላሉ፤ በግትርነት «የምጽአቱ ምልክቶች» ናቸው ማለቱ አደገኛ ነው።

ለ) «አይዟችሁ!» አማኞቹ ጥንቃቄ በማድረግ ከአሳቾች መጠበቅ ብቻ ሳይሆን፤ ለራሳቸውም መጠንቀቅ ያስፈልጋቸው ነበር (ማር. 13:9-13)። ለምን? ምክንያቱም መንግሥታዊም ሆነ (ቍ. 9-11) ግላዊ (ቍ. 12-13) ስደቶች ያጋጥሟቸዋል። አማኞች እነዚህን አጋጣሚዎች ተጠቅመው ለኢየሱስ ክርስቶስ መመስከራቸው በጣም አስፈላጊ ነበር። ስደቱ ከአካባቢው የአይሁዶች ችሎት ተነሥቶ፤ ገዥዎችና ነገሥታት ወደሚሳተፉባቸው ታላላቅ ችሎቶች ይደርስ ነበር። በሐዋርያት ሥራ ውስጥም ተመሳሳይ የስደት የዕድገት ሂደት ተመዝግቧል (ምዕ. 4:5፤ 7፤ 12፤ 16፤ 21-28)።

ይሁንና፤ ስደት ወንጌሉን ለማሰራጨት ጠቃሚ ሚና ይጫወታል። አማኞቹ ለስሙ እየተሰደዱ ወንጌሉን ይሰብካሉ። ተርቱሊያን ለአሳዳጆቹ፤ «በገደላችሁን ቁጥር እንበዛለን። የክርስቲያኖች ደም ዘር ነው!» ብሏል። ወንጌሉን ወደ ሁሉም ብሔሮች እስክናዳርስ ድረስ ክርስቶስ ደግሞ አይመለስም የሚል እምነት ባይኖረኝም (ማር. 13:10)፤ ወንጌሉን ማሰራጨት ክርስቶስ ለደቀ መዛሙርቱ የሰጠው ተልዕኮ መሆኑ ግልጽ ነው (ማቴ. 28:19-20)። በዚህ ስፍራ «መጨረሻ» የሚያመለክተው «የዘመን ፍጻሜ» የሆነውን የታላቁን መከራ ጊዜ ነው።

ለእነዚህ «ተራ ሰዎች» ወደ ፍርድ ችሎቶች፤ ገዢዎችና ነገሥታት መጥተቱ ቀላል አይሆንም። ነገር ግን ኢየሱስ የመመስከር ዕድል በሚያጋጥማቸው ጊዜ ሁሉ መንፈስ ቅዱስ በእነርሱ በኩል እንደሚያገለግል አረጋግጦላቸዋል (ማር. 13:11)። በሚገባ የማይዘጋጁ ሰባክያን ይህንን ምንባብ ለማመኘት ሊጠቀሙ አይገባም። ይህ ለክርስቶስ ከልባቸው ለመመስከርና እርሱን ለማስከበር ለሚፈልጉ አማኞች የተሰጠ ማበረታቻ ነው (ዮሐ. 14:26፤ ዮሐዋ. 4:8)። በመንፈስ የምንመላለስ ከሆነ፤ ዕድሉ በሚያጋጥመን ጊዜ ለክርስቶስ ለመመስከር አንቸገርም (ዮሐ. 15:26-27)።

ከመንግሥታዊ ምንጮች የሚመጡ ስደቶች የሚከሰቱባቸውን ምክንያቶች መረዳቱ ባይቸግረንም፤ ጓደኞቻቸውና የቤተሰብ አባሎቻቸው በክርስቲያኖች ላይ ለምን ችግሮችን እንደሚፈጥሩ መገንዘቡ አዳጋች ነው (ሚክ. 7:ከ4 ጀምሮ፤ ዮሐ. 15:18-27 አንብብ)። በተለይ የአይሁድ ቤተሰቦች እርስ በርሳቸው ይደጋገፋሉ ብለን እናስብ ይሆናል። ነገር ግን አይሁዶችም ሆኑ አሕዛብ የክርስትናን እምነት እንደ ኑፋቄና ስድብ ይመለከቱ ነበር። አይሁዳውያን አማኞች፤ «እስራኤል ሆይ፤ ስማ፤ አምላካችን እግዚአብሔር አንድ አምላክ ነው!» እያሉ በቀን ሁለት ጊዜ ይደግሙ ነበር (ዘዳግ. 6:4)። «ኢየሱስ ጌታ ነው!» የሚሉ አይሁዶች በእግዚአብሔር ላይ እንደ ተሳደቡና ሞት እንደሚገባቸው ይታመን ነበር። ሮምም ብትሆን «ቄሣር ጌታ ነው!» የማይል ዜጋዋን ለመቅጣት ዝግጁ ነበረች። ስለሆነም፤ ቤተሰቦችና ወዳጆች ለጥንታዊ እምነታቸውና ለአገራቸው፤ በሌላ

በኩል ደግሞ ለወዳጆቻቸው ባላቸው ፍቅር ሳቢያ ለሁለት እንዲሰነጠቁ ተደርጓል።

እውነተኛው የስደት ምክንያት በማርቆስ 13:13፤ «ስለ ስሜ» ተብሎ ተገልጿል። ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር በምንተባበርበት ጊዜ ዓለም እርሱን ባስተናገደችበት መንገድ ልታስተናግደን እንደምትችል እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን (ዮሐ. 15:20 ጀምሮ)። ዛሬ በተለያዩ የሃይማኖት ቡድኖች ውስጥ አባል በመሆን ሳትሰደድ ልትኖር ትችላለህ። ነገር ግን የኢየሱስን ስም መጥራትና ወንጌሉን ማካፈል ስትጀምር፤ ተቃዋሚ ይነሣብሃል። የጌታ ስም ዛሬም ቢሆን እንደተጠላ ነው።

ቍጥር 13 በቀዳሚነት በታላቁ መከራ ወቅት ስለሚመሰክሩ ሰዎች የሚናገር ስለሆነ፤ ለደኅንነት እንደ ተሰጠ ቅድመ - ሁኔታ አድርገን ልንወስደው አይገባም። አንድ ሰው እውነተኛ ዳግም ልደት ካገኘ እግዚአብሔር በየትኛውም ዘመን ውስጥ ቢኖር ፍቅሩን ይገልጽለታል (ዮሐ. 13:1፤ ሮሜ 8:35-38)፤ ይጠበቀዋልም (ዮሐ. 10:27-29፤ ሮሜ 8:29-34)። በማርቆስ 13:7 «መጨረሻው» የሚያመለክተው «የዘመንን ፍጻሜ» ስለሆነ፤ የቍጥር 13 ፍችውም ይኸው ሳይሆን አይቀርም። በታላቁ መከራ ጊዜ፤ እውነተኛ አማኞች እምነታቸውን በታማኝነታቸው ያረጋግጣሉ። መንፈሳዊነት ለጉደለው የሐሰተኛ ሃይማኖት ጫና እጅ አይሰጡም (ራእይ 13)።

2. የመከራው አጋማሽ (ማርቆስ 13:14-18)

«የጥፋት ርኩሰት» የሚለው ሐረግ የተወሰደው ከትንቢተ ዳንኤል መጽሐፍ ሲሆን፤ አሕዛብ የአይሁድን ቤተ መቅደስ በጣዖት ማርከላቸውን ያመለክታል። ለአይሁዶች ጣዖት ሁሉ ርኩሰት ነው (ዘዳግ. 29:17፤ 2ኛ ነገ. 16:3)። አንቲዮክስ አራተኛ የተባለው የሶርያ ንጉሥ በ167 ዓ.ዓ የአይሁድን ቤተ መቅደስ አርክሷል። (ይህ ንጉሥ «ኤጽፋነስ»ም ተብሎ ይታወቃል። ፍችው ዝነኛ ማለት ነው።) ይህንንም ያደረገው በቤተ መቅደሱ መሠዊያ ላይ የአሣማ ደም በማፍሰስ ነበር። ይህ በዳንኤል 11:31 የተተነበየ ክስተት ነበር። ሮማውያንም በ70 ዓ.ም ኢየሩሳሌምን በወረሩና ባወደሙ ጊዜ ቤተ መቅደሱን አርክሰዋል። ነገር ግን

እነዚህ ክስተቶች በዳንኤል 9:27 እና 12:11 ለተተነበየው የመጨረሻው የጥፋት ርኩሶት ማስታወሻ ነበሩ።

ዳንኤል 9:24-27ን በሚገባ ለመረዳት፣ የአይሁዶች የቀን መቀጠሪያ በተከታታይ ሰባቶች የተከፋፈለ መሆኑን መገንዘብ ይኖርብናል። ሰንበት በሳምንቱ መጨረሻ ላይ ይውላል። በዓለ ጎምሳ ደግሞ ከፋሲካ በኋላ በሰባተኛው ሳምንት ላይ ይውላል። የመለከቶች በዓል፣ የስርየት ቀንና የዳስ በዓል የሚውለው በሰባተኛው ወር፣ ወዘተ. . . ነበር።

ዳንኤል ሰባ ሳምንታት (ሰባ ሱባዔ) ወይም የሰባት ዓመት ክፍለ ጊዜያትን ተመልክቷል። እነዚህም እግዚአብሔር ለአይሁዶችና ለተቀደሰች የኢየሩሳሌም ከተማቸው የወሰነው ጊዜ ነበር። ይህ የ490 ዓመታት ክፍለ ጊዜ የሚጀምረው ንጉሥ አርጤክስስ በ445 ዓ.ዓ አይሁዶች ወደ አገራቸው ተመልሰው ኢየሩሳሌምን እንደገና እንዲገነቡ አዋጅ ካወጣበት ጊዜ ነው (ዕዝራ 1:1-4)። ከተማዬ ለምን እንደገና መገንባት አስፈለጋት? ምክንያቱም ከ483 ዓመታት (7x69) በኋላ፣ መሢሐ ወደ ከተማዬ መጥቶ ሕይወቱን ለኃጢአተኞች አሳልፎ መስጠት ነበረበት።

እዚህ ላይ ትንሽ የሒሳብ ስሌት ማድረግ ይኖርብናል። አብዛኞቹ የታሪክ ምሁራን ኢየሱስ በ5 ዓ.ዓ እንደ ተወለደ ያምናሉ። ምክንያቱም ታላቁ ሄሮድስ ኢየሱስ በተወለደ ጊዜ ገና አልሞተም ነበር። የሞተው በመጋቢት ወር በ4 ዓ.ዓ ነበር። ጌታችን የሞተው በ33 ዓመቱ አካባቢ ከሆነ፣ ጊዜው 27 ወይም 28 ዓ.ም ነው ማለት ነው። ይህም አዋጁ ከወጣበት ከ445 ዓ.ዓ ጀምሮ 483 ዓመታት እንደተቆጠሩ ያሳያል።

ዳንኤል ከተነበየው የ490 ዓመታት ጊዜ ውስጥ 483ቱን አንሥተናል። የቀረው ሰባት ዓመትስ? ዳንኤል 9:27 ይህንን የሰባት ዓመት ጊዜ አሁን እያጠናን ላለነው የታላቁ መከራ ዘመን ይሰጠዋል። (የማብራሪያ ጸሐፊዎች ዳንኤል 9:26 ኢየሩሳሌም በሮማውያን እንደምትወድም እንደተነበየ ያስረዳሉ። ነገር ግን እነዚህ ሁለት ነገሮች ሊደነጋገሩብህ አይገባም።) «የያዕቆብ የመከራ ዘመን» ሰባት ዓመት ይወስዳል።

ለመሆኑ የዚህን አስከፊ የሰባት ዓመታት ክፍለ ጊዜ መጀመር የሚያመለክቱ ምልክቶች ምን ምንድን ናቸው? በእስራኤልና በሚመጣው ልዑል መካከል የሚፈጸም የስምምነት ፊርማ (ዳን. 9:26):: ይህ «ልዑል» በአመዛኙ «ጸረ ክርስቶስ ወይም መሢሕ» እያልን የምንጠራው የዓለም አምባገነን ይሆናል:: ይህ ልዑል በራእይ መጽሐፍ ውስጥ «አውሬው» ተብሎ ተጠርቷል (ምዕ.13-14):: አውሬው ለሰባት ዓመታት እስራኤልን ከብዙ ጠላቶቿ ለመጠበቅ ስምምነት ይፈራረማል:: አይሁዶች ቤተ መቅደሳቸውን እንደ ገና እንዲገነቡና የመሥዋዕት ሥርዓቶቻቸውን እንዲያካሂዱ ጭምር ይፈቅድላቸዋል:: አይሁዶች እውነተኛ መሢሐቸውን ለመቀበል ያልፈለጉ ሲሆን፣ ሐሰተኛውን መሢሕ ግን ይቀበሉታል (ዮሐ. 5:43):: ነገር ግን ከሦስት ዓመት ተኩል በኋላ ሐሳዊው መሢሕ ቃሉን ያፈርስና ቤተ መቅደሱን ይወርራል፤ የራሱን ምስል ከመሠዊያው ላይ አኑሮ የዓለም ሕዝብ ሰይጣንን እንዲያመልክ ያስገድዳል (ራእይ 13፤2ኛ ተሰ. 2:1-12 አንብብ):: በዳንኤል የተተነበየው የጥፋት ርኩሰት ይኼ ሲሆን፣ የመጨረሻውን የመከራ ጊዜ ያስከትላል:: ይህም «ታላቁ መከራ» በመባል የሚታወቀው ክፍለ ጊዜ ነው (ማቴ. 24:21):: በ13:14 ማርቆስ ተጨማሪ ማብራሪያ የሰጠው ኢየሱስ መልእክቱን በሰጠበት ወቅት ለነበሩት አድማጮች ሳይሆን፣ ለወደፊት አንባብያን መሆኑን አስተውሏል:: እነዚህ ክስተቶች ሲፈጸሙ በሚመለከቱበት ጊዜ ይህ መልእክት ለእነርሱ የተለየ ትርጉም ይሰጣል::

ኢየሱስ በኢየሩሳሌምና በይሁዳ ለሚኖሩ አይሁዳውያን አማኞች ልዩ ማስጠንቀቂያ ሰጥቷቸዋል:: ይህም፣ «ፈጥናችሁ ውጡ!» የሚል ነው:: ይኸው ተመሳሳይ ማስጠንቀቂያ በ70 ዓ.ም ሮም ኢየሩሳሌምን በወረረች ጊዜ ተፈጻሚ ሆኗል (ሉቃስ 21:20-24ን አንብብና ወረራው በዳንኤል 9:26 ላይ እንደተተነበየ አስታውስ::) በ70 ዓ.ም የተከሰተው በታላቁ መከራ አጋማሽ ላይ ለሚሆነው ፍንጭ ሰጥቷል:: ዶ/ር ሐሪ ሪመር፣ «ነገሮች ከመከሰታቸው በፊት ጥላቸውን ያጠላሉ» ይሉ ነበር:: በማርቆስ 13:14-18 የተገለጹት ማስጠንቀቂያዎች ዛሬ ለአማኞች አይሠሩም:: ነገር ግን የእግዚአብሔር ሕዝብ ሁልጊዜም

ትንቢታዊ ቃልን እንዲያውቁና በየትኛውም ጊዜ እግዚአብሔርን ለመታዘዝ እንዲዘጋጁ ያሳስቡናል።

3. የታላቁ መከራ የመጨረሻው አጋማሽ (ማር. 13:19-27)

በራእይ መጽሐፍ ውስጥ የመከራው የመጨረሻው አጋማሽ «የእግዚአብሔር ቊጣ» ተብሏል (14:10፣ 19፣ 15:1፣ 7፣ 16:1 19፣ 19:15)። በዚህ ጊዜ፣ እግዚአብሔር በዓለም ላይ ይፈርዳል፤ እስራኤልንም ለመሢሐ ምጽአት ያዘጋጃታል። ይህ ዓለም ከዚያ በፊትም ሆነ በኋላ አይቶ የማያውቀው ታላቅ ፍርድ ይሆናል። በዚህም እግዚአብሔር ዓላማዎቹን በመፈጸም ለድል ነሺው መምጣት ሁኔታዎችን ያመቻቻል (ራእይ 19:ከ11 ጀምሮ)።

በፍርዱ መሀል ሳይቀር እግዚአብሔር ምሕረትን ያስታውሳል (ዕንባ. 3:2)። በመሆኑም፣ ለምርጦቹ ሲል የመከራውን ጊዜ ያሳጥራል። (ምርጦቹ በመከራው ጊዜ የሚያምኑ አሕዛብና አይሁዶች ናቸው። ራእይ 14ን አንብብ።) ቀናቱን የሚያሳጥረው ቀደም ሲል እንደወሰነው የመከራው ጊዜ በሦስት ዓመት ተኩል እንዲያበቃ በማድረግ ነው።

ሰይጣናዊ ማታለያ እስከ መጨረሻው ድረስ ይቀጥላል። ሐሰተኛ ነቢያትና ሐሰተኛ ክርስቶሶች ሰዎችን ወደ ጥፋት ይመራሉ። እንዲያውም፣ ተአምራትን ጭምር ይሠራሉ (ማቴ. 7:21-23፤ 2ኛ ተሰ. 2:9-12፤ ራእይ 13:13-14)። እነዚህ ተአምራት በጣም አሳሳቾች ከመሆናቸው የተነሣ የተመረጡት ሳይቀሩ ይህንን ውሸት ለማመን ይፈተናሉ። ተአምራት በራሳቸው መለኮታዊ ጥሪና ድጋፍ መኖሩን አያረጋግጡም (ዘዳግ. 13:1-5)። የመጨረሻው መፈተኛ የእግዚአብሔር ቃል ነው።

በሰማይ በሚታዩ አስፈሪ ምልክቶችና በዓለም ሁሉ በሚከሰቱ ሁከቶች አማካኝነት የመከራው ጊዜ እየጣዘ ይሄዳል (ሉቃስ 21:25-26)። እነዚህ ነቢያት የተነበዩአቸው ምልክቶች (ኢሳ. 13:10፤ 34:4፤ ኢዩ. 2:10፤ 3:15)፣ ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ምድር የሚመጣበትን መንገድ ያዘጋጃል። በምድር ላይ መንግሥቱን ለመመሥረት በሚመጣበት ጊዜ (የሐዋ. 1:11፤ ራእይ 1:7) ታላቅ ክብሩ ይገለጣል (ዳን. 7:13-14፤ ማር. 8:38 አንብብ)።

ማርቆስ 13:27 እስራኤላውያን ከተበተኑባቸው አገሮች ሁሉ እንደሚሰበሰቡ ይገልጻል (ዘዳግ. 30:3-6፤ ኢሳ. 11:12፤ ኤር. 31:7-9)። መሢሐቸውን አይተው ያምኑበታል። አገሪቱም በቅድስናና በክብር ትፈጠራለች (ዘካ. 12:9-13:1፤ 14:4-11)። እስራኤል የከበረ ተስፋ እንዳላት ጳውሎስ በሮሜ 11 ውስጥ አብራርቷል።

ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱ የአሁኑ ኃላፊነቶቻቸውን እስኪዘነጉ ድረስ በወደፊት ትንቢቶች እንዲጠመዱ አልፈለገም። በመሆኑም፣ የደብረ ዘይቱን ስብከት በሁለት ምሳሌዎች አጠቃልሏል። (ማቴዎስ 25 ሦስት ሌሎች ምሳሌዎችን፣ ማለትም የቆነጃጀት፣ የመክሊትና የበጎችና የፍየሎችን ታሪኮች ጨምሯል።) የመጀመሪያው ምሳሌ የምጽአቱን መቅረብ በማወቅ ላይ ሲያተኩር፣ ሁለተኛው ምሳሌ የመምጫውን ጊዜ ባለማወቅ ላይ ያተኩራል። ይኼ እርስ በርስ መቃረን ነውን? ምሳሌዎቹ ስለ ሁለት የተለያዩ ቡድኖች የሚናገሩ በመሆናቸው፣ ይኼ እርስ በርስ መቃረናቸውን አያሳይም። የመጀመሪያው በታላቁ መከራ ውስጥ ስለሚገኙ ቅዱሳን፣ ሁለተኛው በሁሉም ዘመን ውስጥ ለሚኖሩ ሁሉም አማኞች የሚናገሩ ናቸው።

የበለስ ዛፍ ከእስራኤል ሕዝብ ጋር ልዩ ግንኙነት አላት (ማርቆስ 11:12-14ን አንብብ። ነገር ግን ሉቃስ 21:29 «ዛፎችን ሁሉ» እንደሚጨምር አጠኘ።) በፍልስጥኤም አገር የሚገኙ አብዛኞቹ ዛፎች ሁልጊዜም አረንጓዴ ሆነው የሚኖሩ በመሆናቸው፣ ከወቅቶች ጋር በፍጥነት አይለዋወጡም። የበለስ ዛፍ ግን እንዲህ አይደለችም። በፀደይ ወቅት ፈጥነው ከሚያቈጠቁጡ ዛፎች አንዷ በመሆኗ፣ የበጋው ወራት መቃረቡን ታመለክታለች።

ዛሬ ክርስቲያን አማኞች እንደ መሆናችን፣ ለምጽአቱ «ምልክቶችን» እየተጠባበቅን አይደለንም። ነገር ግን በታላቅ መከራ ዘመን የሚኖሩ ሰዎች የእነዚህን ነገሮች መፈጸም አይተው ምጽአቱ እንደ ቀረበ ያውቃሉ። ይህም ማረጋገጫ በመከራ እንዲጸኑና (13:13) መልካም ምስክሮች እንዲሆኑ ያስችላቸዋል።

«ትውልድ» በታሪክ ውስጥ በተመሳሳይ ጊዜ የሚኖሩትን ሰዎች ያመለክታል ብለን እናስባለን። ለመሆኑ ኢየሱስ በቍጥር 30 ላይ የጠቀሰው የትኛውን «ትውልድ» ነው? በዚያን ጊዜ በይሁዳ የነበረው ትውልድ «እነዚህ ነገሮች» ሲፈጸሙ እንዳልተመለከተ ግልጽ ነው። ምናልባት በታላቅ መከራ ወቅት የሚኖረውን ትውልድ ማመልከቱ ይሆናል። ነገር ግን ታላቁ ዘመን የሚሸፍነው ሰባት ዓመታትን ብቻ ሆኖ ሳለ ትውልድን መጥቀሱ ለምን አስፈለገው? በዚያ ላይ ደግሞ በሁሉም የታሪክ ወቅት የተለያዩ ትውልዶች እንደሚኖሩ ይታወቃል።

«ትውልድ» ተብሎ የተተረጎመው የግሪክ ቃል «ዘር፣ ቤተሰብ» ተብሎ ሊፈታ ይችላል። ኢየሱስ የእስራኤልን ሕዝብ ለማመልከት ይህንን ቃል በተደጋጋሚ ተጠቅሟል (ማር. 8:12፣ 38፣ 9:19)፤ በማርቆስ 13:30ም በዚያ መልኩ ይሆናል የተጠቀመበት። የተመረጠው የእግዚአብሔር ሕዝብ እስከ መጨረሻው ድረስ ከምድር ላይ አይጠፋም። እግዚአብሔርም ለእነርሱ የገባላቸውን የተስፋ ቃል ይፈጽምላቸዋል። ቃሉ በፍጹም ሳይፈጸም አይቀርም (ኢያሱ 21:45፤ 1ኛ ነገ. 8:56፤ ማቴ. 24:35)። አማኞች እንደ መሆናችን፤ በምልክቶች ላይ አንደገፍም። ነገር ግን በማይለወጥና ጽኑ በሆነው የትንቢት ቃሉ ላይ እንደገፋለን (2ኛ ጴጥ. 1:19-21)።

የበለስ ዛፍ ምሳሌ በታላቁ መከራ ጊዜ የሚኖሩ ቅዱሳን «የዘመኑን ምልክቶች» እንዲገነዘቡ ያስችላቸዋል። ነገር ግን የባለቤቱ ምሳሌ ዛሬ ሁላችንንም ያስጠነቅቀናል (ማር. 13:37)። ምክንያቱም ወደ ሰማይ ሊወስደን መቼ እንደሚመጣ አናውቅምና (1ኛ ቆሮ. 15:51-52)። በታሪኩ ውስጥ እንደተጠቀሰው ባለቤት ሁሉ፤ ጌታችንም ወደ ሰማይ ከመሄዱ በፊት ለእያንዳንዳችን ሥራ ሰጥቶናል። እርሱ ከሄደ በኋላ ታማኞች እንድንሆንና በሚመለስበትም ጊዜ በሥራ ላይ እንድንገኝ ይጠበቅብናል። የሰጠንም ምክር፤ «ነቅታችሁ ጸልዩ» የሚል ነው።

«መንቃት» ከእንቅልፍ ርቆ መትጋትን ያመለክታል። የምንነቃው ለምንድን ነው? ምክንያቱም ኢየሱስ ክርስቶስ የሚመለስበትን ጊዜ የሚያውቅ ማንም የለምና ነው። ኢየሱስ በተዋረደ ሥጋዊ ሕይወቱ የመምጫውን ቀንና ሰዓት አያውቅም

ነበር። መላእክትም ይህንን ቀንና ሰዓት አያውቁም። ይህን «የተባረከ ተስፋ» የሙጥኝ በማለታችን ደኅንነትን ያላገኘው ዓለም ይሳለቅብናል (2ኛ ጴጥ. 3)። ሥራችን በታማኝነት ተግባራት መሥራት እንጂ የትንቢትን ድብቅ ዝርዝሮች እያነሡ መከራከር ወይም መላ መምታት አይደለም።

ንቁነት ወደ መንግሥተ ሰማይ ከመሄድ ጋር አይገናኝም። ይህ እርሱን የማስደሰት፣ አስደሳች ምስጋናውን የመስማትና ሽልማቱን የመቀበል ጉዳይ ነው (ማቴ. 25:14-30)። ኢየሱስ በሚመለስበት ጊዜ አንዳንዶችን ወደ ሰማይ እንደሚወስድና ሌሎችን ለታላቁ መከራ አጋልጦ እንደሚተው የሚያመለክት አሳብ በዚህ ክፍል አልተጠቀሰም። ቤተሰቡ አንድ ስለሆነ፣ ለሁሉም ስፍራ እያዘጋጀላቸው ነው— ከሁሉ ለሚያንሱት ሳይቀር (ዮሐ. 14:1-6)። ወደ መንግሥተ ሰማይ የምንሄደው በጸጋው እንጂ በታማኝነታችን ወይም በበጎ ሥራችን አይደለም (ኤፌ. 2:8-10)።

የማርቆስን ወንጌል የሚያነብቡ ክርስቲያኖች የኋላ ኋላ በሮም ይሰደዱ ስለነበር (1ኛ ጴጥ. 4:ከ12 ጀምሮ)፣ ይህ መልእክት ከፍተኛ መጽናናትና ብርታት ሳይሆናቸው አይቀርም። ምክንያቱም፣ እግዚአብሔር ሕዝቡ እጅግ በከፋው በታላቁ የመከራ ጊዜ ስደት ውስጥ እንዲመሰክሩለት ማድረግ ከቻለ፣ ቅዱሳኑ የሮምን መከራ በሚቀበሉበት ጊዜም ሊያጠነክራቸው ይችላል ነበር።

ዛሬ ክርስቲያኖች በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የተገለጸውን አስከፊ መከራ ባይቀበሉም፣ ጌታችን ከመመለሱ በፊት የድርሻችንን ስደትና መከራ በዚህ ምድር ላይ መቀበላችን የማይቀር ነው (ዮሐ. 16:33፤ ዮሐ. 14:22)። ነገር ግን በማርቆስ 13 ውስጥ የተሰጡት ማስጠንቀቂያዎች ከራሳችን ሕይወት ጋር ሊዛመዱ ይችላሉ። «እንዳትሳሳቱ ተጠንቀቁ» (ቀ. 5፡23)፤ «ተስፋ እንዳትቁርጡ ተጠንቀቁ» (ቀ. 9)፤ «ነቅታችሁ ጸልዩ» (ቀ. 33)።

«ለእናንተም የምነግራችሁን ለሁሉ እላለሁ፤ ትጉ» (ቀ. 37)።

የእግዚአብሔር ባሪያ ሲሠቃይ

ማርቆስ 14:1-15:20

በሺዎች የሚቈጠሩ የፋሲካ ታዳሚዎች ለበዓሉ ደስታ በሚዘጋጁበት ጊዜ፤ ኢየሱስ ለመከራና ስቅለት እየተዘጋጀ ነበር። ወደ ኢየሩሳሌም ለመሄድ እንደ ቈረጠ ሁሉ (ሉቃስ 9:51)፤ የአብን ፈቃድ ለመፈጸም ልቡን አጸና። የእግዚአብሔር ባሪያ «ለሞት፤ ያውም ለመስቀል ሞት እንኳ ታዘዘ» (ፊልጵ. 2:8)።

የመጨረሻ ሳምንት ታሪኩን በምታጠናበት ጊዜ የተለያዩ ሰዎች ለኢየሱስ ክርስቶስ የሰጧቸውን ምላሾች በመመልከት ትደነቃለህ።

1. በቢታንያ- ተመሰገነ (ማርቆስ 14:1-11)

ይህ ክስተት የተፈጸመው ከፋሲካ ስድስት ቀናት ቀደም ብሎ ነበር። ይህም ጌታ በድል ወደ ኢየሩሳሌም ከመግባቱ በፊት በዋለው ዓርብ ዕለት የተፈጸመ መሆኑን ያስገነዝበናል (ዮሐ. 12:1)። ማርቆስ ይህንን ታሪክ ኢየሱስን ለማሰር በሚደረጉት የሄራ ውጥኖች መካከል በማስፈሩ፤ የይሁዳንና የአይሁድ መሪዎችን የማሳሳቻ ተግባራት ከማርያም ፍቅርና ታማኝነት ጋር አነጻጽሯል። የእነዚህ ሰዎች ተግባራት አስቀያሚነት የመሥዋዕቷን ውበት ይበልጥ አፍክቶታል።

ማርቆስና ማቴዎስ የሴትየዋን ስም አይጠቅሱም። ዮሐንስ ግን ይህች ሴት የማርታና የአልዓዛር እጎት የሆነችው የቢታንያዋ ማርያም እንደሆነች ገልጿል (ዮሐ. 11:1-2)። ማርያም በወንጌላት ውስጥ ሦስት ጊዜ ተጠቅሳለች። በተጠቀሰችባቸው ጊዜያት ሁሉ ከኢየሱስ እግር ሥር እናገኛታለን (ሉቃስ 10:38-42፤ ዮሐ. 11:31-32፤ 12:1-8)። ማርያም ከእግሩ ሥር ተቀምጣ ቃሉን በመስማት ከጌታ ጋር የቅርብ ኅብረት መሥርታ ነበር። ስለሆነም፤ ሁላችንም ልንከተላት የሚገባ መልካም ምሳሌ ናት።

ማርያም ጌታን ሽቶ የቀባችበት ክስተት በሉቃስ 7:36-50 ከተጠቀሰው ተመሳሳይ ተግባር የተለየ ነው። በፈሪሳዊው ስምዖን

ቤት ውስጥ ጌታን ሽቱ የቀባቸው የቀድሞዋ ጋለሞታ ብዙ ኃጢአቷን ይቅር ስላለላት ፍቅሯን በዚህ መልክ ገልጸለች። ለምጽ በተፈወሰለት ስምዖን ቤት ማርያም ጌታ ወደ መስቀል ሞቱ ከመሄዱ በፊት ፍቅሯን ገልጸለች። ራሱን (ማር. 14:3) እና እግሮቹን (ዮሐ.12:3) በመቀባት ሥጋውን ለቀብር አዘጋጀች። በዚህም ገና በሕይወት ሳለ ፍቅሯን ገለጸችለት።

ለጌታ ያበረከተቸው ውድ ስጦታ ነበር። ይህ ከሕንድ የሚገባ ሽቶ በመሆኑ፣ አንድ ጠርመራ ሙሉ ሽቶ የአንድ ተራ ሠራተኛ ዓመታዊ ገቢ ያህል ነበር። ማርያም ስጦታውን ያበረከተችለት በልግስናና በፍቅር ነበር። ፍቅሯን ለክርስቶስ በይፋ ለማሳየት አላፈረችም።

ይህ የአምልኮት ተግባር ሦስት ውጤቶችን አስከትሏል። በመጀመሪያ፣ ቤቱ በሽቶው ውብ መዓዛ ታወደ (ዮሐ. 12:3፤ በተጨማሪም፣ 2ኛ ቆሮንቶስ 2:15-16ን አንብብ)። ኢየሱስ ክርስቶስ በሚወደድበትና በሚመለከበት ቤት ውስጥ ሁሉ ሁልጊዜም «መንፈሳዊ መዓዛ» አለ።

ሁለተኛ፣ ደቀ መዛሙርቱ በይሁዳ መሪነት ተነሣሥተው ማርያም ገንዘቡን በማባከኗ ተቿት። ይሁዳ ገንዘቡን ለራሱ ለመውሰድ እየፈለገ (ዮሐ. 12:4-6)፣ ለድሆች ግድ ያለው ይመስል የተቃውሞ አሳብ አቀረበ። ከስድስት ቀናት በኋላ እንኳ በሰገነቱ ላይ ሳሉ ደቀ መዛሙርቱ አሁንም ይሁዳ ለድሆች ያሰበ መስሏቸው ነበር (ዮሐ. 13:21-30)። በማርቆስ 14:4 «ማባከን» ተብሎ የተተረጎመው ቃል በዮሐንስ 17:12 ይሁዳ ሕይወቱን እንዳባከነ ለማመልከት ማገልገሉ አስገራሚ ነው። ይሁዳ ማርያም «ገንዘብ አባክናለች» እያለ ቢወቅሳትም፣ የራሱን ሕይወት ከማባከን አልተቈጠበም

ሦስተኛ፣ ኢየሱስ ማርያምን አመስግኖ ውድ ስጦታዋን ተቀበለ። የይሁዳን ልብ ስለሚያውቅ፣ ሌሎች ደቀ መዛሙርት መጥፎ ምሳሌነቱን ለምን እንደ ተከተሉ ተረድቷል። የማርያምንም ልብ ያውቅ ስለነበር ፈጥኖ ከትችት ተከላከላት (ሮሜ 8:33-39)። ስለ አምልኪችንና አገልግሎታችን ሌሎች የፈለጉትን ቢሉም፣ ዋናው ነገር ጌታን ደስ ማሰኘታችን ነው።

ሌሎች ሥራችንን በተሳሳተ መንገድ መረዳታቸውና መተቸታቸው ለክርስቶስ ፍቅራችንን እንዳናሳይ ሊያቅበን አይገባም። የሚያሳስበን በእርሱ ዘንድ ተቀባይነት ማግኘታችን ብቻ ሊሆን ይገባል።

ማርያም በኢየሱስ ፊት ከሁሉም የሚሻል ስጦታዋን በማበርከቷ፤ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ የሚቀጥል «የበረከት ሞገድ» ጠንስሳለች። ፍቅሯን በማካፈሏ ለኢየሱስ በረከት ሆናለች። መልካም መዓዛ በመርጨቷ ለቤቱም በረከት ሆናለች። ይህ የማርያም መልካም ተግባር ባይኖር ኖሮ መንደሯ ቢታንያ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ጉልህ ስፍራ ላይኖራት ይችል ነበር። የሥራዋ ታሪክ በተሰማ ጊዜ ለጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ታላቅ በረከት ሆኗል። ለዓለምም ሁሉ እስከ ዛሬ ድረስ ማርያም በረከት ሆናለች! ይህም የጌታ ትንቢት በትክክል መፈጸሙን ያመለክታል።

ማርያም ያላትን ከሁሉም የላቀ ስጦታዋን በፍቅርና በእምነት ነበር የሰጠችው፤ ይሁዳ ግን ከሁሉም የከፋ ስጦታውን ባለማመንና በጥላቻ ሰጠ። ይህን በማድረጉም የአይሁድ መሪዎች በበዓል ሰሞን ምንም ሁከት ሳይፈጥሩ ኢየሱስን ለማሰር የሚችሉበትን መንገድ አመቻቸው። ጌታውን በባሪያ ሦጋ ሸጠው (ዘጸ. 21:32 አንብቡ)። ይህም በታሪክ ተወዳዳሪ የሌለው ወራዳ የክሕደት ተግባር ነው።

2. በሰገነት ውስጥ- ተካደ (ማርቆስ 14:12-26)

የፋሲካ በግ የሚታረደው በኒሳን ወር (መጋቢት- ሚያዝያ) ሲሆን፤ በወሩ በአሥረኛው ቀን ተመርጦ ነውር እንዳይገኝበት ይመረመራል (ዘጸ. 12:3-6)። በጉ በቤተ መቅደሱ ክልል ታርዶ በኢየሩሳሌም ከተማ ውስጥ እራት መበላት ነበረበት። ለአይሁዶች፤ የፋሲካ በዓል የድሮ ድል ማስታወሻ ሲሆን፤ ኢየሱስ ግን የሞቱ መታሰቢያ የሚሆን አዲስ እራት ይመሠርት ነበር።

ጴጥሮስና ዮሐንስ የእራቱን መዘጋጀት ሲከታተሉ አመሹ (ሉቃስ 22:8)። ይህ ብዙውን ጊዜ የሴቶች ሥራ በመሆኑ፤ ውኃ በማሰር የተሸከመ ወንድ ለይቶ ማግኘቱ ከባድ አልነበረም። ይህ

ሰው የዮሐንስ ማርቆስ አባት ይሆን? ኢየሱስ የፋሲካን እራት የበላው በሰገነቱ ውስጥ በዮሐንስ ማርቆስ ቤት ይሆን? እነዚህ ጉጉት የሚጭሩ መላምቶች ቢሆኑም፤ እውነትነታቸውን የሚያረጋግጥ መረጃ የለንም። ነገር ግን የዮሐንስ ማርቆስ ቤት በኢየሩሳሌም የክርስቲያኖች መገናኛ ማዕከል እንደነበር እናውቃለን (ዮሐ. 12:12)።

የድሮው የፋሲካ ምግብ የበግ ጥብስ፤ ካልቦካ ሊጥ የተጋገረ ዳቦና መራራ ቅጠል ያለበት ነበር (ዘጸ. 12:8-20)። በጉ አይሁዶች የሞት መልአክ የበኩር ልጆቻቸውን እንዳይገድል ከመቃዎቻቸው ላይ የረጨትን ደም ያስታውሳቸዋል። ካልቦካ ሊጥ የተጋገረው ዳቦ ከግብጽ በችኮላ መውጣታቸውን (ዘጸ. 12:39)፤ መራራ ቅጠል ደግሞ በግብጽ የፈርዖን ባሪያዎች ሆነው መሠቃየታቸውን ያመለክታል። አይሁዶች በሆነ ወቅት ላይ በውኃ የቀጠኑ እራት ብርጭቆ ወይን መጠጣትን አክለዋል።

ለአይሁዶች አዲስ ቀን የሚጀምረው ከፀሐይ መጥለቅ ጀምሮ ስለሆነ፤ ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ በሰገነቱ ላይ የተቀመጡበት ቀን ዓርብ ዕለት ይሆናል። ይህ የመጨረሻ ፋሲካው ነበር። በዚያን ዕለት ነውር እንደሌለው የእግዚአብሔር በግ በመስቀል ላይ በመሞት ፋሲካው ይፈጸም ነበር (ዮሐ. 1:29፤ 1ኛ ቆሮ. 5:7፤ 1ኛ ጴጥ. 2:21-24)።

በማርቆስ 14:17 እና 18 መካከል ጌታ የደቀ መዛሙርቱን እግር ያጠበበትና ራስን ዝቅ ስለማድረግ ያቀረበው ትምህርት አለ (ዮሐ. 13:1-20)። ኢየሱስ ይህንን ትምህርት ካስተማረ በኋላ፤ በመንፈሱ ታወከ። ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ አሳልፎ እንደሚሰጠው ተናገረ። ይህም ንግርት ስለ እርሱ የተነገረ መሆኑን ከሚያውቀው ይሁዳ በቀር ለደቀ መዛሙርቱ በሙሉ አስደነገጣቸው። ኢየሱስ እስከ መጨረሻው ድረስ አሳልፎ የሚሰጠው ደቀ መዝሙር ማን እንደሆነ ለሌሎች ደቀ መዛሙርት አልተናገረም። ይህንንም ያደረገው ይሁዳ ከኃጢአቱ ይመለስ ዘንድ ሰፊ ዕድል ለመስጠት ነበር። እግሩን ሳይቀር አጠበለት። ይሁዳ ጌታን አሳልፎ እንደሚሰጥ ጴጥሮስ ቢያውቅ ኖሮ፤ ምናልባትም ካልገደልሁት ሳይል አይቀርም ነበር።

አንዳንድ ሰዎች ይሁዳ ጌታን አሳልፎ የሰጠው ኃይሉን እንዲገልጥና የአይሁድን መንግሥት እንዲመሠርት ለመገፋፋት ነበር ሲሉ ይሁዳን ለመደገፍ ይጥራሉ። ሌሎች ደግሞ ይሁዳ የእግዚአብሔርን ፈቃድ በታዛዥነት የፈጸመ አገልጋይ ነበር ይላሉ። ነገር ግን ይሁዳ ሰማዕትም አገልጋይም አልነበረም። ይሁዳ የራሱን ውሳኔ የወሰነ ተጠያቂ ግለሰብ ነው። ይህንን በማድረጉ ግን የእግዚአብሔርን ቃል ፈጽሟል።) «አንድ ሰው ኢየሱስን አሳልፎ መስጠት ስለነበረበት!» (ይሁዳም ይህንን በመፈጸሙ ጀግና ነው ወይም ምሕረት የማይሰጠውና የቅድመ ውሳኔ ሰለባ ነበር ተብሎ መወሰድ የለበትም። ይሁዳ የጠፋው ዛሬ በሚሊዮን የሚቁጠሩ ሰዎች በሚጠፋበት ዓይነት መንገድ ነው። ይኸውም ኃጢአቱን ተናዝዞ በኢየሱስ ክርስቶስ ባለማመኑ ነው (ዮሐ. 6:64-71፤ 13:10-11)። ዳግም ካልተወለድህ፤ አንድ ቀን ከእናቴ ማኅፀን ባልወጣሁ ብለህ ትማረራለህ።

ሌሎቹ ደቀ መዛሙርት ጌታን አሳልፈው እንደማይሰጡት ያውቁ ነበር። «እኔ እሆንን?» የሚለው ጥያቄያቸው አሉታዊ ምላሽን የሚያመለክት መሆኑ ይህንን እውነት ያሳያል። ብዙውን ጊዜ ከመካከላችን ታላቁ ማን ይሆን? እያሉ ሲከራከሩ የነበሩት ሰዎች አሁን ከመካከላችን ወራዳ ተግባር የሚፈጽመው ሰው ማን ይሆን? ይሉ ጀመር። ኢየሱስ ይባስ ብሎ አሳልፎ የሰጠው ከእርሱ ጋር አብሮ እንደ ተመገበ ገለጸ። በምሥራቃውያን ባሕል፤ ከአንድ ሰው ጋር አብሮ መብላት የወዳጅነትና የመተማመን ቃል ኪዳን ነበር። አብረህ ከተመገብህ በኋላ ጋባዥህን አሳልፎ መስጠት እጅግ የክፋ የክፋት ተግባር ነበር። ነገር ግን ይህም እንኳ የእግዚአብሔር ቃል ፍጻሜ ነበር [መዝ. (41):9]።

ዮሐንስ በቀኝ በኩል ወደ ጌታ ደረት ሲጠጋ፤ ይሁዳ ከበስተግራው የክብርን ስፍራ ይዞ ነበር (ዮሐ. 13:23)። ኢየሱስ ለይሁዳ እንጀራ አጥቅሶ መስጠቱ ይሁዳን እንደ ልዩ እንግዳው እንዳከበረው ያሳያል። ይህም እንኳ የይሁዳን ልብ አልሰበረውም። ምክንያቱም ጉርሻውን ከተቀበለ በኋላ ሰይጣን ገብቶበታል። ይሁዳ ጌታን ለማስያዝ የሚችልበትን የመጨረሻ ዝግጅት ለማድረግ ከሰገነቱ ወጥቶ ሄደ። በዚህ ጊዜም ሳይቀር ደቀ

መዛሙርቱ ይሁዳ ጌታን አሳልፎ እንደሚሰጥ አላወቁም ነበር (ዮሐ. 13:27-30)። በኋላ በጌቴሴማኒ የአትክልት ስፍራ እስኪያዩት ድረስ በጭራሽ አልጠረጠሩትም ነበር።

ይሁዳ ከወጣ በኋላ፤ ኢየሱስ «ቅዱስ ቍርባን» ወይም «የጌታ እራት» የምንለውን ሥርዓት ጀመረ። የጌታ እራት በግሪኩ «ማመስገን» ከሚል ቃል የመጣ ነው። ከሦስተኛው የፋሲካ ጽዋ በኋላ፤ ኢየሱስ ካልቦካ ሊጥ ከተጋገሩት ዳቦዎች አንዱን አንሥቶ በመባረክ ለደቀ መዛሙርቱ ቈርሶ ሰጠ። ከዚያም «ይህ ሥጋዬ ነው» አላቸው። ከዚያም አራተኛውና የመጨረሻውን የፋሲካ ጽዋ በመባረክ ለደቀ መዛሙርቱ ሰጣቸው። ከዚያም «ይህ ደሜ ነው» አላቸው (1ኛ ቆሮ. 11:23-26 አንብብ)።

ዳቦና ወይን በእያንዳንዱ የምግብ ሰዓት ላይ የሚገኙ ሁለት አስፈላጊ ነገሮች ነበሩ፤ ኢየሱስ ግን አዲስ ትርጉም ሰጥቷቸዋል። ኢየሱስ «ይህ ሥጋዬ ነው» እና «ይህ ደሜ ነው» በሚልበት ጊዜ ዳቦውንም ሆነ ወይኑን ወደ አንድ ልዩ ነገር አልለወጠውም። ደቀ መዛሙርቱ ዳቦውን በበሉት ጊዜ፤ ያው የለመዱት ዳቦ ነበር፤ ወይኑም ያው ወይን ነበር። ነገር ግን ጌታ ለዳቦውና ለወይኑ አዲስ ትርጉም ስለሰጠ፤ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ የሞቱ መታሰቢያዎች ሆነው በማገልገል ላይ ይገኛሉ።

እንግዲህ፤ ኢየሱስ በሞቱ የፈጸመው ተግባር ምንድን ነው? ኢየሱስ በመስቀል ላይ አሮጌውን ኪዳን ፈጽሞ አዲሱን መሥርቷል (ዕብ. 9-10)። አሮጌው ኪዳን የሚጸናው በእንስሳት ደም ሲሆን፤ አዲሱ ኪዳን በእግዚአብሔር ልጅ ደም ጸንቷል። በደሙ የተመሠረተው አዲሱ ኪዳን አሮጌው ኪዳን ያልቻለውን ተግባር ፈጽሞታል። ይኸውም ኃጢአትን ማስወገድና የአማኙን ልብና ሕይወት ማንጸት ነው። ከኃጢአቶቻችን የዳንነው ሃይማኖታዊ ሥርዓትን በመካፈል ሳይሆን፤ ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ አዳኞችን በማመን ነው።

የጌታችን ትእዛዝም «ይህን ለመታሰቢያዬ አድርጉ» የሚል ነበር (1ኛ ቆሮ. 11:24-25)። «መታሰቢያ» የሚለው ቃል «ማስታወሻ» ከሚለው የላቀ ነው። አንድን ሰው ለማስታወስ አንድ ነገር ማድረግ ይቻላል። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን ሕያው

ነው። መታሰቢያ የሚለው ቃል ቀደም ሲል በተፈጸመ ክስተት ውስጥ የሚደረገውን የአሁን ጊዜ ተሳትፎ ያመለክታል። ኢየሱስ ሕያው ስለሆነ፤ ቅዱስ ቊርባን በምንወስድበት ጊዜ ከእርሱ ጋር ኅብረትን እናደርጋለን (1ኛ ቆሮ. 10:16-17)። ይህ ዳቦውና ወይኑ የሚያመጣው የሆነ «ምትሐታዊ» ልምምድ ሳይሆን፤ ክርስቶስንና የቅዱስ ቊርባንን ትርጉም በምንመረምርበት ጊዜ የምናገኘው መንፈሳዊ ልምምድ ነው (1ኛ ቆሮ. 11:27-34)።

ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱ በሰገነቱ ውስጥ ያደረጉት የመጨረሻው ነገር በመዝሙር 115-118 ላይ የተመሠረተውን ባሕላዊ የፋሲካ መዝሙር መዘመር ነበር። ጌታችን በመስቀል ላይ ለመሞት ጥቂት ሰዓታት ብቻ ቀርተውት እያለ ሲዘምር ይታይህ!

3. በአትክልት ስፍራ - ተተወ (ማርቆስ 14:27-52)

ኢየሱስ ወደ ጌቴሴማኒ («የዘይት መጭመቂያ») ሲሄድ፤ ደቀ መዛሙርቱ እንደሚተዉት ተናገረ። ነገር ግን ከትንሣኤው በኋላ በገሊላ እንደሚያገኛቸው አረጋገጠላቸው። ቃሉን ለማስደገፍም፤ «እረኛውን ምታ፤ በጉቹም ይበተናሉ» የሚለውን ትንቢት ከዘካርያስ 13:7 ጠቀሰላቸው። ነገር ግን አእምሮአቸውና ልባቸው ቃሉን ለመቀበልና ለማመን አልቻሉም ነበር። ምክንያቱም ከሦስት ቀናት በኋላ የትንሣኤውን ዜና ለማመን ተቸግረው ነበር። በዚህ ጊዜ መልአኩ በገሊላ እንገናኛለን የሚለውን የጌታ ቃል በመጥቀስ አስታውሷቸዋል (ማር. 16:6-7)። ቃሉን ሰምተው ቢያምኑ ኖሮ፤ ከብዙ ጭንቀት በተረፉና ጴጥሮስም ጌታን ባልከዳ ነበር።

ከዘካርያስ የተወሰደው ጥቅስ አይሁዶች ኢየሱስን በሚይዙበት ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ መበተን እንዳለባቸው ያሳስባል። እንዲያውም፤ ኢየሱስ ሊይዙት በቀረቡ ጊዜ፤ «እነዚህን (ደቀ መዛሙርት) ተዉአቸው!» ነበር ያለው (ዮሐ. 18:8)። ይህ በገሊላ አባባል፤ «በሉ፤ ከዚህ ውጡ» እንደ ማለት ነበር። ጴጥሮስ በርቀት ጌታን መከተሉን የሚነቅፉ ጠንካራ ስብከቶች ሲሰበኩ ለምቻለሁ። እነዚህ ስብከቶች ግን ይህንን ክስተት ያልተገነዘቡ ናቸው። በዚህ ጊዜ ጴጥሮስ ጭራሽ ኢየሱስን መከተል

አያስፈልገውም ነበር። ጴጥሮስ ጌታ የተናገረውን ቢሰማ ኖሮ፤ የሰውዬውን ጆሮ ከመቀረጥም ሆነ ጌታን ሦስት ጊዜ ከመካድ ይተርፍ ነበር።

ጴጥሮስ የኢየሱስን ትእዛዛት ከግል ሕይወቱ ጋር ለማዛመድ የሚቸገር ይመስላል። ጴጥሮስ ሌሎች ቢክዱህ እንኳ እስከ እስራት ወይም እስከ ሞት ድረስ አልለይህም ብሎ ነበር። ሌሎች ደቀ መዛሙርትም የጴጥሮስን ጉራ አስተጋቡ። በመሆኑም እርሱ ብቻ አልነበረም በቡድኑ አባላት መካከል በራስ መተማመን የተላበሰው። በመጨረሻው ግን ሁሉም በቃላቸው ሳይገኙ ቀሩ።

አብዛኞቹ ሰዎች ታላቅ መከራ በሚያጋጥማቸው ጊዜ ሽክማቸውን ለመጋራት ከጉናቸው የሚቆም ሰው ይሻሉ። በመጋቢነት አገልግሎቱ፤ ብዙ ጊዜ በሆስፒታል ውስጥ ከተኙት ሕሙማን ጉን በመቀመጥ የሐኪሙን ሪፖርት አድምጫለሁ። ኢየሱስ ፍጹም ሰው እንደ መሆኑ መጠን፤ መስቀሉን በሚጋፈጥበት ጊዜ ሰዎች አብረውት እንዲሆኑ ፈለገ። ለዚህም ጴጥሮስን፤ ዮሐንስንና ያዕቆብን መረጠ። እነዚህ ሰዎች ወደ ኢየሱሳስ ቤት (ማር. 5:37) እና ኢየሱስ ወደ ተለወጠበት ተራራ (9:2) አብረውት የሄዱ ነበሩ። እነዚህ ሦስት ልምምዶች ከፊልጵስዩስ 3:10 ጋር ይስማማሉ። «እርሱን (ኢየሱስ የተለወጠበት ተራራ) እና የትንሣኤውን ኃይል (የኢየሱሳስ ቤት) እንዳውቅ፤ በመከራው እንድካፈል (የጌቴሴማኒ አትክልት ስፍራ)»።

ጌታችን በአትክልት ስፍራው ውስጥ ያጋጠመውን ትግል መረዳት የሚቻለው በመስቀል ላይ ከሚደርስበት ሁኔታ አንጻር ነው። ይኸውም ለእኛ ኃጢአት በመሆን (2ኛ ቆሮ. 5:21) የሕጉን መርገም የሚሸከም (ገላ. 3:13) መሆኑ ነው። ጌታን ያሠቃየውና ያሳዘነው ሥጋዊ መከራ ሳይሆን፤ በአባቱ የመተው አሳብ ነው (ማር. 15:34)። ይህ ኢየሱስ የሚጠጣው «ጽዋ» ነበር (ዮሐ. 18:11)። ዕብራውያን 5:7-9 እንደሚለው፤ እርሱ የጠየቀው ላለመሞት ሳይሆን ከሞት ለመዳን፤ ማለትም ሞቶ ለመነሣት ነበር። አብም ይህንኑ አድርጎለታል።

«አባ» የሚለው «አባቱ» የሚል ፍች የሚሰጥ የአረማይክ ቃል ነው። ይህ ቃል በጌታችንና በአባቱ መካከል ያለውን የቅርብ ግንኙነት ያመለክታል። ይህ ቃል ለእኛም የሚሠራ ነው (ሮሜ 8:15፤ ገላ. 4:6)። ኢየሱስ አብ አንድን ነገር እንዲያደርግ እንዳልነገረው አስተውል። በእግዚአብሔር ፈቃድ ላይ ጽኑ መተማመን ነበረው። ስለ ጉዳዩ በጸለየባቸው ሦስት ጊዜያት ለአብ ፈቃድ በፍቅር ራሱን አስገዝቷል።

በዚህ ጊዜ ሦስቱ ደቀ መዛሙርት ምን እያደረጉ ነበር? እያንቀላፉ ነበር? ከአንተ ጋር እሞታለሁ ያለው ጴጥሮስ አብሮት ሊቆይ እንኳ አልቻለም። ጌታችን ደቀ መዛሙርቱን በመገሠጽ አስጠነቀቃቸው። «ንቁና ጸልዩ» የሚለው ምክር በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ተደጋግሞ ይገኛል (ነህ. 4:9፤ ማር. 13:33፤ ኤፌ. 6:18፤ ቈላ. 4:2)። ይህም፤ «ነቅታችሁ ጸልዩ! ጠላት እየቀረበ ስለሆነ፤ መንፈሳዊ ዓይኖቻችሁን አትክደን!» ማለት ነው።

ጌታችን ለሦስተኛ ጊዜ ተኝተው ሲያገኛቸው፤ «እንግዲህስ ተኝ፤ ዕረፋም፤ ይበቃል ሰዓቲቱ ደርሳለች» ብሏል (ማር. 14:41)። ይህ ለዓለም ኃጢአት የሚሞትበት የመሠዊያው ጊዜ ነበር። በዚያች ሰዓት ይሁዳና የቤተ መቅደሱ ጠባቂ ኢየሱስን ለመያዝ መጡ። ይሁዳ ኢየሱስን ደጋግሞ በመሳም አሳልፎ ሰጠው። ምንኛ አሳዛኝ ግብዝነት ነው!

ይሁዳ ይህን ያህል የታጠቀ ሠራዊት አስከትሎ መምጣቱ እርሱም ሆነ የሃይማኖት መሪዎች የኢየሱስን ማንነት እንዳልተረዱ ያስረዳል። ኢየሱስ ለማምለጥ እንደሚሞክር፤ ወይም ደቀ መዛሙርቱ ለመዋጋት እንደሚሞክሩ ወይም ተአምር እንደሚሠራ አስበው ነበር። ጌታችን በማርቆስ 14:49 የተናገረው ቃል እርሱ ሁኔታውን በመቈጣጠር ላይ እንደነበረ ያረጋግጣል። ምክንያቱም ቀደም ሲል ያልያዙት ሰዓቱ ስላልደረሰ ነበርና።

ጴጥሮስ የማልኮስን ጆሮ መቀረጠ የሞኝነት ተግባር ነበር (ዮሐ. 18:10)። ምክንያቱም መንፈሳዊ ጦርነቶችን በሥጋዊ የጦር መሣሪያዎች ልንዋጋ አንችልም (2ኛ ቆሮ. 10:3-5)። ትክክል ባልሆነ ጊዜ፤ ትክክል ያልሆነውን መሣሪያ፤ ትክክል

ላልሆነ ዓላማ፣ ትክክል ባልሆነ ልብ ተጠቀመ። የማልኮስን ጆሮ ባይፈውስ ኖሮ፣ ጴጥሮስም ሊያዝ ይችል ነበር፤ በጎልጎታ ላይም አራት ሰዎች በተሰቀሉ ነበር።

በዚህች ነጥብ ላይ፣ ደቀ መዛሙርቱ ኢየሱስን ትተው ሸሹ። ወደ አትክልት ስፍራው መጥቶ ኢየሱስ ሲያዝ የተመለከተ በስሙ ያልተጠቀሰው ወጣትም እንደዚሁ ሸሸ። ይህ ወጣት ዮሐንስ ማርቆስ ነበርን? የምናውቀው ነገር የለም። ነገር ግን ይህ ታሪክ የተገለጸው በዚህ ወንጌል ውስጥ ብቻ በመሆኑ፣ ምናልባትም ደራሲው ስለ ራሱ ይሆናል የጻፈው። ሰገነቱ የማርቆስ ቤት ከሆነ፣ ምናልባትም ይሁዳ ወታደሮቹን መጀመሪያ የወሰደው ወደዚያው ሳይሆን አይቀርም። ዮሐንስ ማርቆስ የሆነ ልብስ ጣል አድርጎ ወታደሮቹን ተከትሎ እስከ አትክልት ስፍራው ሄዶ ይሆናል። ወታደሮቹ ሊይዙት ሞክረው ሊሆን ይችላል። እናም ሸሸ።

ደቀ መዛሙርቱ ከተበታተኑ በኋላ የእግዚአብሔር ባሪያ ብቻውን ቀረ። «አብ ከእኔ ጋር ስለሆነ ብቻዬን አይደለሁም» (ዮሐ. 16:32)። ብዙም ሳይቆይ አብም እንኳ ይተወዋል።

4. በሊቀ ካህናቱ ቢሮ- ተቀባይነት አጣ (ማርቆስ 14:53-72)

የአይሁድም ሆኑ የሮማውያን ምርመራዎች ሦስት ደረጃዎች ነበሯቸው። የአይሁድ ምርመራ የተጀመረው የቀድሞው ሊቀ ካህናት በነበረው በሐና ነበር (ዮሐ. 18:13-24)። ከዚያም የምስክሮችን ቃል ለመስማት ሽንጎው ተሰበሰበ (ማር. 14:53-65)። ማለዳ ደግሞ የመጨረሻው የኩነኔ ድምፅ ተሰጠ (15:1)። ከዚያም ኢየሱስ ወደ ጲላጦስ ተላከ (ማር. 15:1-5፤ ዮሐ. 18:28-38)። እርሱም ወደ ሄሮድስ ላከው (ሉቃስ 23:6-12)። ሄሮድስም መልሶ ወደ ጲላጦስ ላከው (ማር. 15:6-15፤ ዮሐ. 18:39-19:6)። ጲላጦስ የሕዝቡን ሁከት ለማርገብ ሲል ኢየሱስን ለስቅላት አሳልፎ ሰጠ።

ወታደሮቹ ከሊቀ ካህናቱ ቢሮ በደረሱ ጊዜ፣ የጌታን ተደጋጋሚ ማስጠንቀቂያዎች ልብ ያለሉት ዮሐንስና ጴጥሮስ ሕዝቡን ተከትለው ወደ ግቢ ገቡ። በዚያን ሌሊት ኢየሱስ የደም ጠብታ የሚመስል ላብ ይወጣው ነበር (ሉቃስ 22:44)፤ ጴጥሮስ

ግን ብርዱ አቆራምዶት የጠላትን እሳት ይሞቅ ነበር! ሁለቱ ደቀ መዛሙርት ምርመራውን ሊመለከቱ ባይችሉም፤ በቂ በሆነ ቅርበት የፍርዱን ውሳኔ አይተዋል (ማቴ. 26:58፤ ዮሐ. 18:15)።

ሐና ኢየሱስን ከመረመረና ከሰደበ በኋላ አማቹ ወደ ሆነው ሊቀ ካህናት ቀያፋ አስሮ ላከው። ሽንጉው ተሰብስቦ ምስክሮቹ ተዘጋጅተው ነበር። ተከላሹን በበደለኛነት ፈርጆ የሞት ቅጣት ለመፈጸም ቢያንስ የሁለት ምስክሮች መገኘት ወሳኝ ነበር (ዘጸፃ. 17:6)። ብዙ ሰዎች በኢየሱስ ላይ ቢመለከሩም፤ ቃላቸው የተለያየ በመሆኑ ተቀባይነት ሳያገኝ ቀረ። ሃይማኖታዊ መሪዎች ሰዎች እንዲዋሹ ማበረታታቸው ምንኛ አላዛኝ ነው! ለዚያውም በተቀደሰ ልዩ ሰሞን።

ይህ ሁሉ የውሸት ክስ ሲቀርብበት ጌታችን ትንፋሽ አላለም (ኢሳ. 53:7፤ 1ኛ ጴጥ. 2:23)። ነገር ግን ሊቀ ካህናቱ በእግዚአብሔር ስም እንዲመልስ በጠየቀው ጊዜ የግድ መናገር ነበረበት። በዚህም ጊዜ በግልጽ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን መሰክረ። «የሰው ልጅ» የሚለው ሐረግ መሢሐዊ በመሆኑ (ዳን. 7:13)፤ የሽንጉው አባላት ኢየሱስ ምን እያለ እንደ ሆነ ተገንዝበው ነበር። በሥጋ የተገለጥሁ አምላክ ነኝ እያለ ነበር! ይህ ለአይሁዶች ስድብ በመሆኑ፤ ሞት የሚገባው ጥፋተኛ መሆኑን በየኑ። ለሽንጉው በታላላቅ ጉዳዮች ላይ በሌሊት ድምፅ መስጠቱ ተገቢ ስላልሆነ፤ እንደገና በጠዋት ተሰብስበው ይፋዊ ፍርድ ሰጡ (ማር. 15:1)።

ሰዎች በጌታችን ላይ እየተሳለቁና እያጉላሉት ሳለ፤ ጴጥሮስ በታችኛው ግቢ ለይተው እንዳያውቁት ለማምለጥ እየጣረ ነበር። የጌታን ማስጠንቀቂያ ቢሰማ ኖሮ፤ ወደ ፈተና ከመግባትና ጌታውን ሦስት ጊዜ ከመካድ በተቆጠበ ነበር። የእርሱ ሕይወት ለሁላችንም ጥሩ ማስጠንቀቂያ ነው። ምክንያቱም ከክርስቶስ ጋር የነበረ ሐዋርያ ጌታውን ከካደ፤ እኛስ በተመሳሳይ ሁኔታዎች ውስጥ ብንገኝ ምን እናደርግ ይሆን? የማርቆስን ወንጌል ያነበቡት የሮም አማኞች ከዚህ ታሪክ ጠቃሚ ትምህርት ማግኘታቸው የማይቀር ነው። ምክንያቱም በቅርቡ ከስደት እቶን ውስጥ ይገቡ ነበርና።

በመጀመሪያ፣ ከሊቀ ካህናቱ አገልጋይ ሴቶች አንዷ ጴጥሮስ ከኢየሱስ ጋር መሆኑን ተናገረች። እርሱ ግን ስለ ኢየሱስ የሚያውቀው ነገር እንደሌለ ገለጸ። ወዲያውም ዶሮ ጮኹ። ሌላዋ አገልጋይ እዚያው ለተቀመጡት ስለ ጴጥሮስ ተናገረች። እርሱ ግን ካደ። በመጨረሻም አንድ ሰው ከኢየሱስ ደቀ መዛሙርት አንዱ መሆኑን ተናገረ። በዚያ የቆሙትም ሁሉ ይህንኑ ተናገሩ። ጴጥሮስ ኢየሱስን እንደማያውቅ ምሎ ተናገረ። በዚህ ጊዜ ዶሮ ለሁለተኛ ጊዜ ጮኹ። የጌታም ትንቢት ተፈጸመ (ማር. 14:30 አንብብ)።

ይሁንና፣ ጴጥሮስን የወቀሰው የጌታን ቃል ማስታወሱ እንጂ የዶሮው መጮኽ አልነበረም። ሁልጊዜም ወደ ሰዎች ልብ ዘልቆ በመግባት እውነተኛ ንስሐን የሚያስከትለው ቃሉ ነው ። ጴጥሮስ ኢየሱስ የተናገረውንና እርሱ የፈጸመውን ተግባር አስታወሰ። ከዚያም ኢየሱስ ወደ ጴላጦስ አዳራሽ እየተወሰደ ሳለ ዘወር ብሎ አየው። ይህ የፍቅር እይታ ነበር የተጐዳ ፍቅር (ሉቃስ 22:61)። ጴጥሮስ ከልቡ አዘነና ቶሎ ወደ ውጭ ወጥቶ አምርሮ አለቀሰ።

በጴጥሮስ ላይ ከመፍረዳችን በፊት የራሳችንን ሕይወት መመርመር ይኖርብናል። ስንት ጊዜ ጌታን በመካድ ለሌሎች ወንጌል የምንመሰክርባቸውን ዕድሎች ሳንጠቀም ቀርተናል? እኛ ም እንደ ጴጥሮስ ማዳመጥ ሲኖርብን በመናገር፣ መታዘዝ ሲኖርብን በመክራክር፣ መጸለይ ሲኖርብን በመተኛትና መገዛት ሲኖርብን በመዋጋት ጥፋትን እንፈጽማለን? ጴጥሮስ በኃጢአቱ በመጸጸት አልቅሏል፤ ጌታም ይቅር ብሎታል። ጌታ ከትንሣኤው በኋላ ከጴጥሮስ ጋር በግል ተነጋግሯል (ሉቃስ 24:34)። ከዚያም ኢየሱስ በገሊላ ደቀ መዛሙርቱን ባገኘ ጊዜ ጴጥሮስ በይፋ ኑዛዜ እንዲያደርግ ረድቶታል (ዮሐ. 21)።

5. በጴላጦስ አዳራሽ- ተፈረደበት (ማርቆስ 15:1-20)

የጠዋት ስብሰባቸው ተጠናቅቆ ውሳኔው በይፋ እንደ ተመዘገበ የአይሁድ መሪዎች ኢየሱስን የሮም ገዥ ለነበረው ለጴንጤናዊው ጴላጦስ አሳልፈው ሰጡት። ጴንጤናዊው ጴላጦስ ብዙውን ጊዜ የሚሠራው በቂሣርያ ቢሆንም፣ በየዓመቱ ለበዓል ወደ

ኢየሩሳሌም የመምጣት ልማድ ነበረው። ወደ ኢየሩሳሌም በሚገቡ ሕዝብ ሰዎች መካከል ችግር ከተፈጠረ የሚያበረክተው አስተዋጽኦ ስለሚኖር፤ የእርሱ መገኘት እንዳንድ አይሁዶችን ደስ ያሰኝ ነበር። የሮም ገዥዎች ፍርድ የሚሰጡት ጠዋት ስለሆነ፤ እስረኛውን ባመጡለት ጊዜ በሚገባ ተዘጋጅቶ ነበር።

የአይሁድ ሸንጎ ኢየሱስ ሞት የሚገባው ወንጀለኛ መሆኑን ለጴላጦስ አስረድቶ ማሳመን ነበረበት (ዮሐ. 18:31-32)። ከፖለቲካዊ ምግባረ ብልሹነታቸው ባሻገር፤ ብዙ የሮም ባለሥልጣናት ፍትሕን ይወዱና በእስረኞች ላይ ተገቢውን ፍርድ ለማስተላለፍ ይጥሩ ነበር። በተጨማሪም፤ ጴላጦስ ለአይሁዶች ትልቅ ፍቅር ስላልነበረው የሚፈልጉትን የማድረግ ፍላጎት አልነበረውም። የአይሁድ መሪዎች ፍትሕን የማስፈን ፍላጎት እንዳልነበራቸው ያውቅ ነበር። እነርሱ የፈለጉት ነገር ቢኖር ብቀላን ነበር (ማር. 15:10)።

ዮሐንስ ስለ ሮም ምርመራ ሰፊ ዝርዝር ጽፏል። የሁሉንም ወንጌላት ዝርዝር አንድ ላይ በምናዋህድበት ጊዜ፤ ጴላጦስ ከኢየሱስ ላይ ምንም ዓይነት ጥፋት አለማግኘቱን በተደጋጋሚ ሲገልጽ እንመለከታለን (ዮሐ. 18:38፤ ሉቃስ 23:14፤ ዮሐ. 19:4፤ ሉቃስ 23:22፤ ማቴ. 27:24)። ችግሩ ለሚያምንበት ነገር የመቆም ቆራጥነት አልነበረውም። የሕዝቡን ሁከት ለማርገብ ስለፈለገ (ማቴ. 27:24)፤ ደስ የሚያሰኛቸውን እርምጃ ለመውሰድ ተገደደ (ማር. 15:15)። ጴላጦስ የፈለገው የእርምጃውን ትክክለኛ ነት ሳይሆን፤ በሕዝቡ ዘንድ ተቀባይነት ማግኘቱን ነበር።

የአይሁድ ሸንጎ ለጴላጦስ የሚያቀርበው አንድ ትልቅ ክስ ብቻ ነበር። ይኸውም ኢየሱስ ንጉሥ ነኝ ብሎ ሕዝቡን እንዳነሣሣ የሚያስረዳ ነበር። ኢየሱስ የሮምን ሥልጣን የሚጋፋ አደገኛና ዓመጸኛ ነው ብለው ከሰሱት። ጴላጦስ የተለያዩ ጥያቄዎችን በሚያቀርብለት ወቅት፤ ጌታችን ምንም አልተናገረም። ነገር ግን የካህናት አለቆች የገዥውን ተቃውሞ ለማርገብ በመጣር የተለያዩ ክሶችን ይደረድሩበት ጀመር።

ጲላጦስ ኢየሱስን የገሊላ ገዥ ወደሆነው ሄሮድስ በመላክ ውሳኔ ላለመስጠት ጣረ (ሉቃስ 23:6-12)። ሄሮድስ ግን በኢየሱስ ላይ ከተሳለቀ በኋላ ወደ ጲላጦስ መልሶ ላከው። ከዚያም ገዥው ለሕዝቡ ምርጫ ሰጣቸው-- ከናዝሬቱ ኢየሱስና ነፍስ ገዳይ ወንበዴ ከነበረው በርባን አንዱን ሊፈታላቸው እንደሚችል ገለጸ። ይህንን ምርጫ ያቀረበው ሕዝቡ ኢየሱስ ይለቀቅልን እንደሚሉ በማሰብ ነበረ። ነገር ግን የካህናት አለቆች ሕዝቡን በጥንቃቄ ስላዘጋጁ (ማር. 15:11)፣ በርባን እንዲለቀቅና ኢየሱስ እንዲሰቀል ጠየቁ።

በመቀጠልም፣ ገዥው ሌላ ስልት ተለመ። እስረኛውን በመግረፍ ሕዝቡ ሥቃዩን አይተው እንደሚያዝኑለት አሰበ (ቊ. 15፣ ዮሐ. 19፡ ከ1 ጀምሮ)። ትልሙ ግን አልያዘለትም። ሕዝቡ ኢየሱስ እንዲሰቀል አብዝተው ጮኹ። በመሆኑም፣ ገዥው ኢየሱስ እንዲሰቀል አሳልፎ ሰጣቸው።

ከዚያ በኋላ ወታደሮቹ በኢየሱስ ላይ በመሳለቅ፣ ምራቃቸውን በመትፋትና ከፊቱ እየተንበረከኩ በመስገድ ቀለዱበት። የሮም ወታደሮች ንጉሥ ነኝ ባለ አይሁዳዊ ላይ መቀለዳቸው ግልጽ ነው! «ከቁሣር ሌላ ንጉሥ የለንም!» (ዮሐ. 19:12-15)። ጌታችን የተቃውሞ ምልክት ሳያሳይ በዝምታ ተሠቃየ። ይህም የማርቆስ አንባቢዎች መንግሥታዊ ስደትን ለመጋፈጥ የሚጠቀሙበት ትምህርት ነበር (1ኛ ጴጥ. 2:21-24)።

እስካሁን ሕዝቡ በእግዚአብሔር ልጅ ላይ ከሁሉ የከፋውን በደል ገና አልፈጸሙም። ከዚህ በኋላ ከከተማዬቱ ውጭ ወስደው በመስቀል ላይ ይቸነክሩታል። የእግዚአብሔርም ባሪያ ለእነዚህ ለሚያሠቃዩት ሰዎች ኃጢአት ይሞታል።

የእግዚአብሔር ባሪያ ሥራውን ፈጸመ

ማርቆስ 15:21-16:20

ሴሲል ሮዴስ ብሪታንያ በደቡብ አፍሪካ ውስጥ ለምታካሂደው የቅኝ ግዛት ተግባርና ለአልማዝ ሥራ ሕይወታቸውን ሰጥተው አገልግለዋል። ሮዴስ የሞቱት ገና ንምሳ ዓመት ሳይሞላቸው ነበር። የመጨረሻ ቃላቸው፣ «ጥቂት ብቻ ሠርቻለሁ። ገና ብዙ ይቀረኛል» የሚል ነበር።

ኢየሱስ ለአባቱ፣ «እኔ ላደርገው የሰጠኸኝን ሥራ ፈጽሜ በምድር አከበርሁ» ብሏል (ዮሐ. 17:4)። ሁላችንም ከሕይወታችን መጨረሻ ላይ እንዲህ ዓይነት ሪፖርት ለመስጠት ብንችል ምንኛ መልካም ነው። ሥራውን ፈጽመን ስሙን እንዳከበርን ማወቃችን የኋላችንን በምስጋና፣ የፊታችንን ደግሞ በደስታና በመጠባበቅ ስሜት ለመመልከት ያስችለናል።

በዚህ የማርቆስ ወንጌል የማጠቃለያ ክፍል ውስጥ የተገለጹት አራት ነገሮች የወንጌሉን ታሪክ ጡዘትና ታሪካዊ መሠረት ያስጨብጡናል (1ኛ ቆሮ. 15:1-8)።

1. የእግዚአብሔር ባሪያ አሟሟት (ማርቆስ 15:21-41)

በዚህኛው የማርቆስ ወንጌል ውስጥ ሦስት ሰዓታት ተጠቅለዋል-- ሦስተኛ (ቍ. 25)፣ ስድስተኛ (ቍ. 33) እና ዘጠነኛ ሰዓት (ቍ. 33-34)። አይሁዶች ቀን የሚቆጥሩት ከጠዋቱ 12 እስከ ምሽቱ 12 ሰዓት ነበር። ስለሆነም፣ ሦስተኛው ሰዓት 3 ሰዓት ጠዋት፣ ስድስተኛው ሰዓት ቀትር፣ ዘጠነኛው ሰዓት ከቀትር በኋላ 9 ሰዓት መሆኑን እንረዳለን። ማርቆስ የአይሁዶችን የሰዓት አቆጣጠር ሲከተል፣ ዮሐንስ የሮማውያንን የጊዜ አቆጣጠር ተጠቅሟል። በዮሐንስ 19:14 ስድስት ሰዓት የሚለው ከጠዋቱ 12 ሰዓት ነው።

ሦስተኛው ሰዓት (15:21-32)። ሕጉ ወንጀለኛው መስቀሉን ተሸክሞ ወደሚሰቀልበት ስፍራ እንዲሄድ ይደነግጋል። በኢየሱስም ላይ የተፈጸመው ይኸው ነበር። መስቀሉን ተሸክሞ ከጴላጦስ ቤት ቢወጣም (ዮሐ. 19:16-17)፣ ብዙ ርቀት

ተሸክሞት ሊሄድ አልቻለም። ስለሆነም፤ ወታደሮች የቀሬናው ስምዖን መስቀሉን እንዲሸከምለት አስገደዱት። የሮም ባለሥልጣናት ሰዎች የሆነ አገልግሎት እንዲሰጡ የማስገደድ መብት የነበራቸው ሲሆን፤ ይህን መብታቸውን የሚጠቀሙበት መንገድ አይሁዶችን ያበሳጭ ነበር (ማቴ. 5:41)።

ጌታችን ከተያዘበት ጊዜ ጀምሮ የታገሣቸውን ነገሮች ሁሉ ስንመለከት፤ ዝም ብሎ እንዲሁ አይደለም። 10,000 መላእክትን ሊጠራ ሲችል፤ መከራውን በፈቃደኛነት ተሸክሞልናል። ከዚህ ተግባር በስተጀርባ ላቅ ያለ ዓላማ ነበረ። ወንጀለኛው መስቀሉን እንዲሸከም ቢደረግም ጥፋተኛ በመሆኑ ነበር። ጌታችን ግን ጥፋተኛ አልነበረም። እኛ ጥፋተኞች ስለሆንን፤ ስምዖን በእኛ ፋንታ መስቀሉን ተሸክሟል። ስምዖን ጴጥሮስ ከጌታ ጋር ወደ እስራትና ሞት ለመሄድ ፎክሮ ነበር (ሉቃስ 22:33)፤ ነገር ግን ጌታን የረዳው የቀሬናው ስምዖን እንጂ ስምዖን ጴጥሮስ አልነበረም።

ሃሪ ትሩማን ለእናቱ ከጻፋቸው ደብዳቤዎች በአንዱ ውስጥ፤ «ፕሬዚዳንቱን ለማየት ወደ ጊይት ሐውስ ሄጄ ፕሬዚዳንቱ እኔ መሆኔን አወቅሁ» ብሏል። ስምዖን የፋሲካ በዓል በማክበር ወደ ኢየሩሳሌም መጥቶ (የሐዋ. 2:10፤ 6:9)፤ ከፋሲካው በግ ጋር ተገናኝቶ ዕርፍ! ስምዖን ጌታን አምኖ ወደ ቤቱ እንደሄደና ሁለት ልጆቹን ወደ ጌታ እንደ መራ ለማመን የሚያስችል ምክንያት አለን። ወንጌሉን ማርቆስ ከጻፈላቸው ሮማውያን መካከል አለጥርጥር ብዙዎቹ አሌክሳንደርና ሩፎስን ያውቁ ነበር (ማቴ. 16:13)፤ ምናልባትም ስምዖንንም ሳይቀር ሳያውቁት አይቀርም።

ጎልጎታ «የራስ ቅል» የሚል ፍች ያለው የዕብራይስጥ ቃል ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስፍራው ለምን በዚህ ስም እንደ ተጠራ የሚያስረዳ ምንባብ አልተጠቀሰም። ዛሬ ወደ እስራኤል የሚሄዱ ጎብኝዎች «የጉርደን ጎልጎታ» የተባለውን ስፍራ ይመለከታሉ። ይህም የራስ ቅል ገጽታ ያለው ነው። አስገብኝዎቹ በቅዱስ መቃብሩ ውስጥ የሚገኘውን ሌላ ስፍራም ለጎብኝዎች ያሳያሉ። የተሰቀለበትን ትክክለኛ ስፍራ ግን አናውቅም። ስፍራውን ማወቁም አስፈላጊ አይደለም። የተሰቀለው

ከከተማዬቱ ቅጥር ውጭ ነበር። ይህም የውርደት ስፍራ ነው (ዕብ. 13:12-13)። የሞተውም ለዓለም ሁሉ ኃጢአት ነው።

ለሚሞቱ ሰዎች ሥቃያቸውን የሚያስታግሥ ኮምጣጤ መስጠት የተለመደ ተግባር ነበር (ምሳሌ 31:6)፤ ጌታችን ግን ሊጠጣው አልፈለገም። በአንድ በኩል፣ የአብ ፈቃድ እና የደኅንነትን ሥራ በሚፈጽምበት ጊዜ በሙሉ አእምሮው ለመሆን ፈልጎ ነበር። ምንም ዓይነት የማቋረጫ መንገድ ሳይጠቀም በእኛ ፋንታ ሊሠቃይ መረጠ። የበደልን ጽዋ ይጠጣ ዘንድ የኃዘኔታን ጽዋ ላለመጠጣት ወሰነ (ማቴ. 26:36-43)። ይህ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ስንፈጽምና መከራውን ስንካፈል (ፊልጵ. 3:10)፣ ሁላችንም ልንከተለው የሚገባን ምንኛ ግሩም ምሳሌነት ነው!

ከወንጌላት ጸሐፊዎች ማናቸውም ስለ ስቅለቱ ዝርዝር አፈጻጸም አልጻፉም፤ መጻፉም አስፈላጊ አይደለም። ዓላማቸው ልባችንን ማራራት ሳይሆን፣ እምነታችንን ማረጋገጥ ነው። ከአንባቢዎቻቸው ብዙዎቹ ስቅለቱን በስፍራው ተገኝተው አይተው ሊሆን ይችላል። ስለሆነም፣ ዝርዝር ማብራሪያው አስፈላጊ አይሆንም። ስቅለት በጨዋ ማኅበረሰብ ውስጥ ለውይይት የማይቀርብ አስጨናቂ ክስተት ነበር። ይህም ዛሬ በጋስ ቻምበር ወይም በኤሌክትሪክ ወንበር የሚገደሉትን ሰዎች ጉዳይ እያነሡ እንደሚወያዩት ያለ አስቃቂ ነገር ነበር። ስቅለት ሰዎች ከፈጠሯቸው የመግደያ ዘዴዎች ሁሉ የከፋ ነበር። የጌታችንን የመስቀል ላይ ሥቃይ የሚገልጸውን መዝሙር 22ን አንብብ።

ብዙውን ጊዜ አንድ ወንጀለኛ በሚሰቀልበት ጊዜ የተከሰሰበት ጽሑፍ ከመስቀሉ ላይ ተጽፎ ይሰቀል ነበር። ጲላጦስም ኢየሱስ የተከሰሰበትን ወንጀል ጽፎ ከመስቀሉ ላይ አኖረ። ጽሑፉም፣ «የአይሁድ ንጉሥ የናዝሬቱ ኢየሱስ» የሚል ነበር። የአይሁድ መሪዎች ተቃውሟቸውን ቢያሰሙም፣ ጲላጦስ አሳቡን ለመቀየር አልፈለገም (ዮሐ. 19:19-22)። ይህ የመጀመሪያው ምልክት ንስሐ የገባውን ሌባ ልብ ያነሣ ይመስላል (ሉቃስ 23:39-43)። ምናልባትም፣ «ሰሙ ኢየሱስ ከሆነ፣ እርሱ አዳኝ ነው። አገሩ ናዝሬት ከሆነ፣ ከተናቁ ሰዎች ጋር መቆጠሩ አይቀርም (ዮሐ. 1:46)። መንግሥት ካለው ለእኔ ስፍራ ይኖረዋል!»

ኢየሱስን የሚሰቅሉ ወታደሮች የሥራ ግዴታቸውን ከመወጣት አልፈው በጌታ ልብስ ላይ ዕጣ በመጣጣላቸው የትንቢትን ቃል ፈጽመዋል [መዝ. (22):18]። ንጹሕ የእግዚአብሔር ልጅ በሁለት ወንጀለኞች መካከል መስቀሉም የትንቢትን ቃል ፈጽሟል (ኢሳ. 53:12፤ በተጨማሪም ሉቃስ 22:37ን አንብብ)። «ሌቦቹ»ን ለመግለጽ ያገለገለው ቃል በዮሐንስ 18:40 ወንበዴ ተብሏል። ቃሉ በርባንን የሚያመለክት ስለሆነ፤ ምናልባት እነዚህም ሁለት ሰዎች የበርባን የዓማፅያን ቡድን አባላት ሳይሆኑ አይቀሩም።

የሃይማኖት መሪዎች ኢየሱስን እጅግ በመጥላታቸው እስከ ጎልጎታ ተጉዘው በእርሱ ላይ መሳለቃቸው አስገራሚ ነው። ቶማስ ካርላይል መሳለቅ «የዲያብሎስ ቋንቋ» ነው ብሎአል። በተለይ በዚህ የሃይማኖት መሪዎች ሁኔታ ላይ የካርላይል አገላለጽ በትክክል ይሠራል። በአካባቢው የሚተላለፉ ሥራ ፈት ተመልካቾች የመሪዎቻቸውን ምሳሌነት ተከትለው በጌታችን ሥቃይ ላይ ስላቅ ጨመሩ። በነቢይነቱ (ማር. 15:29)፤ በአዳኝነቱ (ቍ. 31) እና በንጉሥነቱ (ቍ. 32) ላይ ተሳልቀዋል። ምናልባትም «ሌሎችን አዳነ!» የሚለው ምፀታቸው አንደኛውን ሌባ ለእምነት ያነሣሣው ይመስላል። ምናልባትም ሌባው፤ «ሌሎችን ካዳነ፤ እኔንም ሊያድን ይችላል!» ብሎ አስቦ ይሆናል። ይህም እግዚአብሔር የሰውን ቍጣ ለምስጋናው ሊያውል እንደሚችል ያሳያል [መዝ. (76):10]።

ሰድስተኛው ሰዓት (ማር. 15:33)። ከቀትር ላይ ታላቅ ጨለማ በምድር ላይ ነገሠ። ፍጥረት ሁሉ ለጌታ ሥቃይ ጎዘኑን ገለጸ። ይህ ተአምር እንጂ እንደ ፀሐይ ግርዶሽ ያለ ተፈጥሯዊ ክስተት አልነበረም። ጨረቃ ሙሉ በምትሆንበት የፋሲካ ሰዓት የፀሐይ ግርዶሽ ሊከሰት አይችልም። በዚህ ጨለማ አማካኝነት እግዚአብሔር ለሕዝቡ አንድ መልእክት እያስተላለፈ ነበር።

ይህም በአንድ በኩል አይሁዶች ስለ መጀመሪያው ፋሲካ እንዲያስቡ ያደርጋቸው ነበር። በግብጽ ዘጠነኛው መቅሠፍት ለሦስት ቀናት በምድር ላይ ጨለማ መስፈኑ ነበር። ይህን ተከትሎ የመጨረሻው መቅሠፍት፤ ማለትም የበኩር ልጆች ሞት ደረሰ (ዘጸ. 10:22-11:9)። የጎልጎታው መስቀል የተወደደው

የእግዚአብሔር በኩር ልጅ (የእግዚአብሔር በግ) ሕይወቱን ለዓለም ኃጢአት እየሰጠ መሆኑን አውጇል። በተጨማሪም፣ ፍርድ እየመጣ ስለሆነ ሰዎች ሊዘጋጁ እንደሚገባ የሚያሳስብ ነበር።

ዘጠነኛው ሰዓት (ማር. 15:34-41)። ጌታችን በመስቀል ላይ ሰባት ዐረፍተ ነገሮችን ተናግሯል። ከእነዚህም መካከል ሦስቱን የተናገረው ከጨለማው በፊት ነበር። እነዚህም፣ «አባቴ ሆይ፣ የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው» (ሉቃስ 23:34)፤ «ዛሬ በገነት ከእኔ ጋር ትሆናለህ» (ሉቃስ 23:43)፤ እና «እነሆ፣ ልጅሽ. . . እነሆ፣ እናትህ» (ዮሐ. 19:26-27) ናቸው። ጨለማው በተከሰተ ጊዜ በመስቀሉ ላይ ዝምታ ሆነ። በዚህ ጊዜ ነበር እርሱ ለእኛ ኃጢአት የሆነው (2ኛ ቆሮ. 5:21)።

በዘጠነኛው ሰዓት፣ ኢየሱስ፣ «አባት ሆይ፣ አባት ሆይ፣ ለምን ተውከኝ?» [መዝ. (22):1 አንብብ] በማለት የነፍሱን ጣር አሰምቷል። ጨለማው ኢየሱስ አብ በተወው ጊዜ የተጋፈጠውን ፍርድ በተምሳሌታዊ መንገድ ገልጿል። እንደ ወትሮው ሕዝቡ የተናገረውን አልተረዱም ነበር። ነቢዩ ኤልያስን የሚጠራ ነበር የመሰላቸው። ጨለማው በምድር ላይ ብቻ ሳይሆን፣ በሰዎች አእምሮና ልብም ውስጥ ሰፍኖ ነበር (2ኛ ቆሮ. 4:3-6፤ ዮሐ. 3:16-21፤ 12:35-41)።

ከዚያም ኢየሱስ «ተጠማሁ» አለ (ዮሐ. 19:28)። ወታደሩ ሆምጣጤ በመስጠት የፈጸመው የደግነት ተግባር [መዝ. (69):21 አንብብ] ጌታ ሁለት ግሩም አሳቦችን እንዲናገር አስቻለው። «ተፈጸመ» (ዮሐ. 19:30) እና «አባት ሆይ፣ ነፍሴን በእጅህ እሰጣለሁ» [ሉቃስ (23):46 እና መዝ. (31):5ን አንብብ]። ኢየሱስ በገዛ ፈቃዱ ነፍሱን ለእኛ አኖረ እንጂ አልተገደለም (ዮሐ. 10:11፤ 15፤ 17-18)። እርሱ ለዓለም በፈቃዱ ተሠዋ እንጂ፣ በሰማዕተነት አልተገደለም።

በሞቱ ወቅት ሁለት አስደናቂ ነገሮች ተከስተዋል— የምድር መንቀጥቀጥ (ማቴ. 27:51) እና የቤተ መቅደስ መጋረጃ ለሁለት መተርተር። መጋረጃው ሰውን ከእግዚአብሔር ለይቶ ቆይቷል፤ አሁን ግን ኢየሱስ በሞቱ ለዓለም ሁሉ «አዲስና ሕያው መንገድ» ከፍቷል (ዕብ. 10:12-22፤ በተጨማሪም፣ ዮሐ. 14:6ን

አንብብ):: ሕግ በተሰጠ ጊዜ በሲና የምድር መንቀጥቀጥ ተከስቶ ነበር (ዘጸ. 19:16-18):: አሁን ግን ሕጉ በኢየሱስ ክርስቶስ ተፈጽሟል፤ መርገሙም ተነሥቷል (ሮሜ 10:4፤ ገላ. 3:10-14):: ኢየሱስ በመሥዋዕትነቱ አማካኝነት ከሕግ ብቻ ሳይሆን ከሁሉም የመሥዋዕት ሥርዓት ነፃ አውጥቶናል::

የሮማዊውን መቶ አለቃ ምስክርነት ማንበቡ አስደሳች ነገር ነው:: በተለይም ምስክርነቱ ከሮማውያንም ሆነ ከአይሁዶች ጋር ሊያጋጨው እንደሚችል ስንገነዘብ፤ ለምስክርነቱ የሚኖረን አመለካከት ከፍተኛ ይሆናል:: ከማርቆስ ዐበይት ጭብጦች አንዱ ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ ነው የሚለው ነበር (1:1፤ 11፤ 3:11፤ 5:7፤ 9:7፤14:61-62):: ይህም የእግዚአብሔር ባሪያነቱን የበለጠ ግሩም ያደርገዋል (ፊልጵ. 2:1-11)::

እስከ መጨረሻው ድረስ ሴቶች ከመቃብሩ አጠገብ ቆመው መቆየታቸው ልብን የሚነካ ነገር ነው:: ዮሐንስም እዚያው ከቆየ በኋላ የጌታችን እናት የሆነችውን ማርያምን ወደ ቤቱ ወሰዳት (ዮሐ. 19:25-27):: ታማኝ ሴቶች ዓርብ ዕለት ከመስቀሉ የተመለሱት ሰዎች ሁሉ ሄደው ካለቁ በኋላ ሲሆን፤ እሑድ ዕለት ደግሞ ከሁሉም ቀድመው መቃብሩ ዘንድ ደረሱ:: ይህ እንሞትልሃለን ብለው ከፎክሩት ደቀ መዛሙርት ሁኔታ ምንኛ እጅግ የተለየ ነበር! የኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን የአማኝ ሴቶች መሥዋዕትና መሰጠት ባለውለታ ነች::

2. የእግዚአብሔር ባሪያ ቀብር (ማርቆስ 15:42-47)

አይሁዶች ሁለት ዓይነት ምሽቶች አሏቸው:: አንደኛው ከ9-12 ሰዓት ያለው «ማምሻ» ሲሆን፤ ሁለተኛው ከ12 ሰዓት በኋላ ያለው ምሽት አዲሱ ቀን የሚገባበት ነው:: ለዚህ ነበር ማርቆስና ማቴዎስ (27:57) ዓርብ ከሰዓት ገና ቀኑ ሳይመሽ «ምሽት» ያሉት:: የአይሁድ ሰንበት ሊገባ ስለተቃረበና ያም ሰንበት ከፋሲካው የተነሣ ከፍተኛ ግምት የሚሰጠው ስለሆነ፤ ኢየሱስ የተሰቀለበት ስፍራ በፍጥነት መጽዳት ነበረበት (ዮሐ. 19:31)::

እግዚአብሔርን የሚያምን አንድ ሀብታም የሸንጎ አባል ነበር:: እርሱም የአርማትያሱ ዮሴፍ ሲሆን፤ የጌታን አስከሬን ለመቅበር ተዘጋጅቶ ነበር (ማቴ. 27:57):: ሌላው የሸንጎ አባል የነበረው ኒቆዲሞስም ዮሴፍን ረድቶታል (ዮሐ. 19:38-42)::

እነዚህ ሁለት ሰዎች ጌታን ለመቅበር የወሰኑት በድንገት ነው ብለን ልናስብ አይገባም። ምክንያቱም ያከናወኑት ተግባር ብዙ ዝግጅቶችን የሚጠይቅ ነበርና ነው።

በመጀመሪያ ደረጃ፣ ዮሴፍ ኢየሱስ ከሞተበት አካባቢ ቀረብ ብሎ በሚገኝ አትክልት ስፍራ መቃብሩን ማዘጋጀት ነበረበት። ይህም የመቃብር ቦታ የራሱ የዮሴፍ አይመስልም። ምክንያቱም ሀብታም ሰው ስቅላት በሚፈጸምበት አካባቢ የመቃብር ስፍራ የሚመርጥ አይመስልም። እነዚህ ሰዎች ብዙ ቅመማ ቅመምም ማግኘት ነበረባቸው (ዮሐ. 19:39)። ይህ ደግሞ ሱቆች ለፋሲካ በዓል ሲባል ከተዘጉ በኋላ ተፈልጎ የሚገኝ አይመስልም። ይህ ሁሉ ከሸንጎው እውቅና ውጭ መፈጸም ነበረበት።

እግዚአብሔር እነዚህን ሁለት ሰዎች ያዘጋጀና የመራቸው ይመስላል። ኒቆዲሞስ ቀደም ሲል ብቻውን ወደ ኢየሱስ የመጣ ሲሆን (ዮሐ. 3)፣ በሸንጎውም ፊት ኢየሱስን የሚደግፍ ንግግር አድርጓል (ዮሐ. 7:45-53)። ዮሴፍና ኒቆዲሞስ ቅዱሳት መጻሕፍትን አብረው በመመርመር በመንፈስ ቅዱስ ምሪት በጉ በፋሲካ ዕለት እንደሚሞት እንደተገነዘቡ አምናለሁ። ኢየሱስ በሞተ ጊዜ እነርሱ በአዲሱ መቃብር ላይ ቆመው የነበሩ ይመስለኛል። የኢየሱስን ሥጋ ይሰጠው ዘንድ ለዮሴፍ ወደ ጴጣሎስ ሄዶ ማስፈቀዱ ቀላል ነበር። ለኒቆዲሞስም ሕጋዊ ፈቃድ እስኪሰጥ ድረስ የኢየሱስን ሥጋ መጠበቅ ቀላል ነበር። እነዚህ ሰዎች በድፍረት እርምጃ ባይወስዱ ኖሮ፣ የኢየሱስ አስከሬን እዚያው እንደ ቆሻሻ ነገር ሊተው ይችላል ነበር።

የክፈን ልብሶቹ በመቃብሩ ውስጥ ተለይተው መቅረታቸው መነሣቱን ስለሚያረጋግጥ ሥጋው ለቀብር መዘጋጀቱ አስፈላጊ ነበር (ዮሐ. 20:1-10)። የተቀበረበት ሁኔታም ትንቢትን ፈጽሟል (ኢሳ. 53:9)። መቀበሩ ራሱ ለመሞቱ ማረጋገጫ ነበር። ምክንያቱም የሮም ባለሥልጣናት የኢየሱስን መሞት ሳያረጋግጡ ሥጋውን አይሰጡም ነበርና።

3. የእግዚአብሔር ባሪያ መነሣት (ማርቆስ 16:1-18)

«ስለ በደላችን አልፎ የተሰጠውን እኛን ስለማጽደቅም የተነሣውን ጌታችንን ኢየሱስን. . .» (ሮሜ 4:25)። ሙት አዳኝ ማንንም ሊያድን አይችልም። የኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ

የመሥዋዕትነት ሞቱን ያህል የወንጌሉ አካል ነው። (1ኛ ቆሮ.15:1-8)። እንዲያውም፤ በሐዋርያት ሥራ ውስጥ ቤተ ክርስቲያን በቀዳሚነት ስለ ትንሣኤው ትመሰክር ነበር (የሐዋ. 1:22፤ 4:2፤ 33)።

ትንሣኤው ኢየሱስ ክርስቶስ እንደተናገረው የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ያረጋግጣል (ሮሜ 1:4)። ለደቀ መዛሙርቱ ከሞት እንደሚነሣ የነገራቸው ቢሆንም፤ የዚህን እውነት ትርጉም አልተረዱም ነበር (ማር. 9:9-10፤ 31፤ 10:34)። በማለዳም ወደ መቃብሩ የመጡት ሴቶች እንኳ ከሞት ይነሣል ብለው አላሰቡም ነበር። እንዲያውም፤ ዮሴፍና ኒቆሊሞስ በችኮላ የጀመሩትን ተግባር ለመፈጸም ቅመማ ቅመሞችን ገዝተው ነበር።

በወንጌላት ውስጥ የቀረቡትን ታሪኮች አንድ ላይ በምናዋህድበት ጊዜ፤ በዕለተ እሑድ ኢየሱስ ከሞት ተነሥቶ ለሰዎች የታየው በሚከተለው ቅደም ተከተል ይሆናል። (1) ለመግደላዊት ማርያም (ዮሐ. 20:11-18፤ ማር. 16:9-11)፤ (2) ለሌሎች ሴቶች (ማቴ. 28:9-10)፤ (3) ለጴጥሮስ (ሉቃስ 24:34፤ 1ኛ ቆሮ. 15:5)፤ (4) ወደ ኤማሁስ ለሚሄዱ ሁለት ሰዎች (ማር. 16:12፤ ሉቃስ 24:13-32)፤ እና (5) በሰገነቱ ውስጥ ለነበሩት አሥር ደቀ መዛሙርት (ማር. 16:14፤ ዮሐ. 20:19-25)።

መግደላዊት ማርያም፤ የያዕቆብ እናት ማርያም፤ ሰሎሜና ዮሃና (ሉቃስ 24:10) ወደ መቃብሩ የሄዱት ገና ጨለማ ሳለ ነበር (ዮሐ. 20:1)፤ የደረሱትም ገና ጐሕ ሳይቀድ ነበር (ሉቃስ 24:1)። መጀመሪያ የተደነቁት ድንጋዩ ከመቃብሩ በር ላይ ተንከባልሎ በማግኘታቸው (ማቴ. 28:2-4) እና ወደ መቃብሩ ውስጥ ሊገቡ በመቻላቸው ነበር። በሁለተኛ ደረጃ ሁለት መላእክት ከመቃብሩ ላይ ተቀምጠው በማየታቸው ተደነቁ (ሉቃስ 24:4፤ ማርቆስ ያተኮረው በአንደኛው መልእክ ላይ ነው)፤ በሦስተኛ ደረጃ የመላእክቱን ድምፅ በመስማታቸው ተገረሙ። ለካ ሴቶቹ ካለ ምክንያት አልተገረሙም!

መልእክቱ ኢየሱስ በዚያ እንደሌለ የሚያስገነዝብ ነበር። ከሞት ተነሥቶ ከእነርሱ ጋር ይገናኝ ዘንድ ወደ ገሊላ እየሄደ ነበር። የከበረውን የትንሣኤ መልእክት በቀዳሚነት ያደረሱት ሴቶች

ነበሩ! ለጴጥሮስ ልዩ የማበረታቻ ቃል መስጠቱን (ማር. 16:7) እና ማርቆስ ወንጌሉን በጴጥሮስ እገዛ መጻፉን ልብ በል።

መግደላዊት ማርያም ያጋጠማትን ለመናገር ወደ ጴጥሮስና ዮሐንስ ሮጠች (ዮሐ. 20:2-10)። ከዚህ በኋላም እነርሱ ከሄዱ በኋላ በመቃብሩ ስፍራ ቆማ ቀረች። በዚህ ጊዜ ነበር ኢየሱስ የተገለጠላት (ዮሐ. 20:11-18)። ከኢየሱስ ጋር ያካሄደችው ውይይት እንደሚያስረዳው፣ መላእክቱ የነገሯትን ሙሉ በሙሉ የተረዳች አይመስልም። ነገር ግን ከሞት የተነሣውን ክርስቶስን ያየችው የመጀመሪያዋ አማኝ እርሷ ነበረች። ማርቆስ 16:8 ሁሉም ሴቶች ሽሹ የሚል አሳብ የሚሰጥ ይመስላል፣ ነገር ግን ቍ. 9 ደግሞ ኢየሱስን ራሷ እንዳገኘችው ይናገራል።

ኢየሱስ ማርያምን አገኛት፣ ከዚያ በኋላ ሌሎቹን ሴቶች አገኛችው። እነዚህ ሴቶች ከመላእክቱ የሰሙትን ለሌሎች ደቀ መዛሙርት ለመናገር እየገሠገሡ ነበር (ማቴ. 28:9-10)። መጀመሪያ ሴቶቹ ፈርተው ነበር። ከሞት የተነሣውን ጌታ ካገኙት በኋላ ግን ለሌሎች ደቀ መዛሙርት የምሥራቹን አጋሯቸው (ማቴ. 28:8)። የመነሣቱን ዜና መስማትና የተነሣውን ጌታ ማግኘት የተለያዩ ነገሮች ናቸው። እርሱን ባገኘህበት ጊዜ ለሌሎች የምታካፍለው አንድ ነገር ይኖርሃል።

ማርቆስ 16:9-14 ያተኮረው በሰሙት የምሥራች መደሰት ሲገባቸው እያለቀሱ በሚያዝኑ ደቀ መዛሙርት ላይ ነው። ያልተደሰቱት የሴቶቹን ምስክርነት ባለማመናቸው ነበርን? ሊሆን ይችላል። የሴቶች ምስክርነት በአይሁድ ፍርድ ቤቶች ተቀባይነት አልነበረውም። ነገር ግን ሁለቱ የኤማሁስ መንገደኞች ምስክርነታቸውን በሰጡ ጊዜም ሁሉም አላመኑም ነበር። ማርቆስ 16:13ን ከሉቃስ 24:33-35 ጋር አነጻጽር። ኢየሱስ እስከተገለጠበት ጊዜ ድረስ በሰገነቱ ውስጥ የአሳብ ልዩነት የተከሰተ ይመስላል።

እርሱ በተገለጠ ጊዜ ግን ባለማመናቸው ነቀፋቸው። ይህም ከልባቸው ደንዳናነት የመነጨ ነበር (ማር. 6:52፤ 8:17 አንብብ)። የትንሣኤውን ምስክሮች ማመን እንደሚያስፈልግ ግልጽ አድርጎላቸዋል። በ16:14 «አሥራ አንዱ» የሚለው ሐረግ

«ሐዋርያቱን» ማለቱ ነው፤ ምክንያቱም ሲገለጥላቸው ቶማስ በመካከላቸው ስላልነበረ፤ አሥሩ ብቻ ነበሩ (ዮሐ. 20:19-25)።

ጌታ ከማረጉ በፊት አርባ ቀን ቆይቶ ለተከታዮቹ ጥቂት ተልዕኮዎችን ሰጥቷቸዋል (ዮሐ. 20:21፤ 21:15-17፤ ማቴ. 28:18-20፤ ሉቃስ 24:47-49፤ ዮሐዋ. 1:4-8)። ማርቆስ የጠቀሰው ምናልባትም ኢየሱስ በገሊላ ተራራ ላይ የሰጠውን የታላቁን ተልዕኮ ክፍል ሳይሆን አይቀርም (ማቴ. 28:16-20)።

በዚህ ተልዕኮ ውስጥ፤ ኢየሱስ መልእክታችንና አገልግሎታችንን ከገለጸ በኋላ፤ እርሱ ብቻ በሚሰጠው ተአምር አስደግፎታል። መልእክቱ ወንጌሉ ነው። ይህም፡- ሰው በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ስለሚያገኘው ደኅንነት የሚናገር የምሥራች ነው። አገልግሎቱም ይህንኑ መልእክት ለዓለም ሁሉ ማካፈል ነው።

ማርቆስ 16:15-16ን ላይ ላዩን ሲመለከቱት፤ ኃጢአተኞች ደኅንነትን ለማግኘት መጠመቅ አለባቸው የሚል መልእክት የሚያስተላልፍ ይመስላል። ነገር ግን ትኩረት የተሰጠው በማመን ላይ መሆኑን ስትገነዘብ፤ ይህ የተሳሳተ አተረጓጎም ይወገዳል። አንድ ሰው እስካላመነ ድረስ ቢጠመቅም እንኳ መኩነት የማይቀር ነው (ዮሐ. 3:16-18፤ 36 አንብብ)። በቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን አማኞች ይጠመቁ ነበር ተብሎ ይገመት ነበር (ዮሐዋ. 2:41፤ 10:44-48)።

እግዚአብሔር በግብጽ ፈርዖንን ለመገዳደር ሙሴን በላከ ጊዜ፤ ልዩ ተአምራት እንዲፈጽም አድርጓል። እነዚህም ተአምራት ከእግዚአብሔር ተልኮ መምጣቱን የሚያረጋግጡ ነበሩ (ዘጸ. 4:1-9)። ይህ በአንዳንድ ነቢያትም አገልግሎት ውስጥ ተከስቷል (1ኛ ነገ. 18፤ 2ኛ ነገ. 2:14-25)። ለሐዋርያትም መልእክታቸውን የሚያጠናክሩ «ምልክቶች» ተሰጥተዋቸዋል (ዕብ. 2:3-4፤ 2ኛ ቆሮ. 12:12፤ ዮሐዋ. 19:11-12)። ተአምራት በራሳቸው አንድ ሰው ከእግዚአብሔር ተልኮ መምጣቱን አያረጋግጡም። ምክንያቱም መልእክቱም ከእግዚአብሔር ቃል ጋር መጣጣም አለበትና (2ኛ ተሰ. 2፤ ራእይ 13 አንብብ)።

በዚህ ስፍራ የተዘረዘሩት አብዛኞቹ ምልክቶች በሐዋርያት ዘመን የተፈጸሙና በሐዋርያት ሥራ ውስጥ ተጽፈው የሚገኙ

ናቸው። እባብን ከመያዝ ጋር በጣም የሚቀራረበው ጳውሎስ በማልታ የታየው ገጠመኝ ነው (የሐዋ. 28:3-6)። ነገር ግን አንድ ሰው መርዝ ጠጥቶ አለመጉዳቱን የሚያሳይ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መረጃ የለንም። እግዚአብሔር ለሕዝቡ እኛ የማናውቃቸውን ተአምራት መሥራቱ የሚያጠራጥር አይሆንም። ስለ እነዚህ ነገሮች መንግሥተ ሰማይ ስንደርስ እናውቃለን።

መልካም አስተሳሰብ ያላቸው፣ ዳሩ ግን በቂ እውቀት የሌላቸው ክርስቲያኖች እነዚህ ምልክቶች ለእነርሱ እንደ ተሰጡ አድርገው በመውሰድ በመርዝ ወይም በእባብ ንድፊያ መሞታቸው አሳዛኝ ነገር ነው። እንዲህ ዓይነት አደጋ በሚያጋጥማቸው ጊዜ በቂ እምነት ስለሌላቸው ነው ሲባል እንሰማለን። ነገር ግን በእምነት ያልሆነ ነገር ሁሉ ኃጢአት ነው (ሮሜ 14:23)። ስለሆነም፣ ቀድሞውኑ ይህንን ማድረግ አይገባቸውም ነበር።

እምነት እንዳለ ለማሳየት እባብን የሚይዝ ሰው ሰይጣን በቤተ መቅደስ ጫፍ ለኢየሱስ ባቀረበለት ፊተና ውስጥ ራሱን እየከተተ ነው (ማቴ. 4:5-7)። ሰይጣን፣ «ከዚህ ከፍታ ላይ ራስህን ወርውርና እግዚአብሔር ያድንህ እንደሆነ ተመልከት» ነበር ያለው። ሰይጣን በእምነታችን «እንድንኩራራ»ና እግዚአብሔር አላስፈላጊ ተአምራቶችን እንዲፈጽም እንድናስገድደው ይፈልጋል። ኢየሱስ እግዚአብሔርን ለመፈታተን አልፈለገም። እኛም የእርሱን ምሳሌነት ልንከተል ይገባል። በእርግጥ እግዚአብሔር ልጆቹ በፈቃዱ እየተመላለሱ እያለ አደገኛ ሁኔታ በሚገጥማቸው ጊዜ ይረዳቸዋል። ነገር ግን በሞኝነት ከፈቃዱ በምንወጣበት ጊዜ እኛን የመርዳት ግዴታ የለበትም። በእምነት እንጂ በዕድል እንድንመላለስ አልተጠራንም። በእግዚአብሔር እንድንተማመን እንጂ እንድንፈታተነው አልተጠራንም።

4. የእግዚአብሔር ባሪያ ዕርገት (ማርቆስ 16:19-20)

የማርቆስ ወንጌል በሚያስደንቅ ሁኔታ ታላቁ «የእግዚአብሔር ባሪያ ምንባብ»ን ከፊልጵስዩስ 2 ጋር ያመሳስለዋል።

ባሪያ ሆኖ መጣ (ፊልጵ. 2:1-7) – ማር. 1-13

በመስቀል ላይ ሞተ (ፊልጵ. 2:8) – ማር. 14-15

ወደ ክብር ዐረገ (ፊልጵ. 2:9) – ማር. 16

ጳውሎስም ሆነ ማርቆስ የእግዚአብሔር ሕዝብ መልእክቱን ለሕዝቦች ሁሉ ማድረስ እንዳለባቸው አስረግጠው አስረድተዋል (ፊልጵ. 2:10-11፤ ማር. 16:15-16)። እግዚአብሔር በሕዝቡ እንደሚሠራ የሚያመለክት ተጨማሪ ማረጋገጫም ተሰጥቷል (ፊልጵ. 2:12-13፤ ማር. 16:19-20)።

የጌታችን ዕርገት የምድራዊ አገልግሎቱን ፍጻሜና በሰማይ አዲስ አገልግሎት መጀመሩን ያመለክታል። አዲስ አገልግሎት ለሕዝቡ እንደ ሊቀ ካህናትና ጠበቃ የሚያከናውነው ተግባር ነው (ዕብ. 7-10፤ 1ኛ ዮሐ. 2:1-3)። «የእግዚአብሔር ቀኝ» የክብርና የሥልጣን ስፍራ ነው [መዝ. (110):1፤ 1ኛ ጴጥ. 3:22]። ጌታችን እንደ መልክ ጼዴቅ የጽድቅና የሰላም ንጉሥ ነው (ዘፍጥ. 14:17-19፤ ዕብ. 7:2)።

ከሰማያዊ አገልግሎቶቹ አንዱ ሕዝቡ ፈቃዱን እንዲፈጽም ማስቻል ነው (ዕብ. 13:20-21)። የንጉሥ ወንጌል የሆነው ማቴዎስ ታላቅ ሥልጣኑን በማመልከት እንደ ተጠናቀቀ ሁሉ፤ ይህ የባሪያ ወንጌል ሥራን በማመልከት መጠናቀቁ ተገቢ ነው። ጌታ በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት በእኛ ውስጥ (ፊልጵ. 2:12-13)፤ ከእኛ ጋር (ማር. 16:20) እና ለእኛ (ሮሜ 8:28) ለመሥራት ይተጋል።

ሐዋርያትና ነቢያት ለቤተ ክርስቲያን መሠረት ስለጣሉ (ኤፌ. 2:20)፤ ሥራቸው ተጠናቅቋል፤ ሐዋርያዊ ምልክቶችም አብቅተዋል። የጌታ ሥራ ግን አላበቃም። በሕዝቡ አማካኝነት ይህን የጠፋ ዓለም ለማዳን እየሠራ ነው። ባሪያው ልጁ ኢየሱስ ወደ ሰማይ ቢመለስም፤ ባሪያዎቹ ሊሆኑለት የሚችሉ ሕዝቦቹ በምድር ላይ አሁንም አሉለት።

ጌታ ከእኛ ጋር መሥራቱ ምንኛ ታላቅ ዕድል ነው!

ወንጌሉን ለዓለም ሁሉ ማዳረስ ምንኛ ታላቅ ዕድልና ግዴታም ነው!

«የሰው ልጅም ሊያገለግልና ነፍሱን ለብዙዎች ቤዛ ሊሰጥ እንጂ እንዲያገለግሉት አልመጣም» (ማር. 10:45)።

አንተ እያገለገልህ ነው -- ወይስ ሌሎች እንዲያገለግሉህ እየጠበቅህ ነው?

የማጥኛ ጥያቄዎች

ምዕራፍ አንድ

እነሆ፣ የእግዚአብሔር ባሪያ

(ማርቆስ 1)

1. ከኢየሱስ ሕይወት የባርያነት መንፈሱን የሚያሳይህ ምንድን ነው?
2. ሮማውያን ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ለመቀበል የነበረባቸው ችግር ምን እንደ ነበረ ግለጽ።
3. ከማርቆስ ወንጌል ስለ የምሥራቹ ሦስት ነጥቦችን ዘርዝር።
4. የኢየሱስ ጥምቀት የባርያነት ሚናውን እንዴት ያንጸባርቃል?
5. የኢየሱስ መፈተን ባርነቱን የሚያንጸባርቀው እንዴት እንደሆነ አንዳንድ መንገዶችን ጥቀስ።
6. የአንድ ሰው የሥልጣን አስተሳሰብ ስለ ባርነቱ ምን ያስረዳል?
7. ኢየሱስ በአጋንንት ላይ ሥልጣኑን በገለጸ ጊዜ ሁኔታውን የሚመለከቱት ሰዎች ስለ እርሱ ምን ተማሩ?
8. ኢየሱስ የታመሙትን ሲፈውስ፣ ሰዎች ስለ እግዚአብሔር ባርያነቱ ምን ተረዱ?
9. የኢየሱስ ዓይነት ባሪያዎች ልንሆን የምንችለው እንዴት ነው?
10. በባርያነት ውስጥ ርኅራኄ የሚጫወተው ሚና ምንድን ነው?

የማጥኛ ጥያቄዎች

ምዕራፍ ሁለት

የባሪያው ገጸ በረከት

(ማርቆስ 2:1-3:12)

1. የኢየሱስን ምሳሌነት ተከትለን ለጸሎት ጊዜ እንዳንወስድ የሚከለክሉን ነገሮች ምን ምን ናቸው?
2. በሕይወታችን የጸሎት ጊዜ የሚፈጽማቸውን አንዳንድ ነገሮች ዘርዝር::
3. ጓደኛቸውን ኢየሱስ ይፈውሰው ዘንድ ጣሪያ ቀድደው ካወረዱት አራት ሰዎች ታሪክ በጣም ያስደነቀህ ምንድን ነው?
4. በዚህ ታሪክ ውስጥ፣ ኢየሱስ የሰውዬውን ኃጢአት ይቅር ማለቱ ሰውነቱን ከመፈወሱ ጋር ምን ግንኙነት አለው?
5. ኢየሱስ የማይወደዱ ሰዎች ጓደኛ ለመሆን መርጧል:: እኛስ በግንኙነቶቻችን ውስጥ ይህንን የምናዘወትረው እንዴት ነው?
6. ክርስቲያን መሆን በጋብቻ ሥርዓት ውስጥ «ቃል እገባለሁ» ከማለት ጋር የሚመሳሰልባቸውን መንገዶች ዘርዝር::
7. ክርስትና በዘመናችን ካሉ የዓለም ሃይማኖቶች የሚለየው እንዴት ነው?
8. ዌርዝቢ፣ «ክርስትና የሰውን ሕይወት በከፊል መጠገን ሳይሆን፣ ፍጹም አዲስ ጽድቅ ነው» ብለዋል:: ሕይወትን በከፊል መጠገን ምን እንደሚመስል ግለጽ::
9. ኢየሱስ በሰንበት ቀን እንዳለመሥራት ያሉትን ልማዶች አፍርሷል:: ይህንን ለማድረግ የቻለው ለምን ይመስልሃል?
10. በአንዳንድ መንገዶች ኢየሱስ በልማዳዊ ሃይማኖት ላይ ዓመፅን እየመራ ነበር:: የኢየሱስን ዓመፅ እንዴት ትገልጻለህ?

የማጥኛ ጥያቄዎች

ምዕራፍ ሦስት

ባሪያው፣ ሕዝቡና መንግሥቱ

(ማርቆስ 3:13-4:34)

1. በዝነኝነትና በአገልጋይነት መካከል ያሉትን አንዳንድ ልዩነቶች ዘርዝር።
2. ደቀ መዛሙርቱ ኢየሱስ ላቀረበላቸው ግብዣ ምላሽ በመስጠት ኑሯቸውን ትተው እንዲከተሉ ያደረገው ምን ይመስልሃል?
3. ክርስቲያን መሆን የአዲስ ቤተሰብ አባል ከመሆን ጋር የሚመሳሰል ከሆነ፣ ከዚሁ ጋር ተያይዘው የሚሄዱ ኃላፊነቶች ምን ምን ናቸው?
4. በኢየሱስ ዘመን የነበሩ አይሁዶች ኢየሱስ አዲስ መንግሥት የሚመሠርት መስሏቸው ነበር። ኢየሱስ ሊመሠርት የመጣው መንግሥት ምን ዓይነት ነበር? ግለጽ።
5. በኢየሱስ ዘመን የነበሩት የአይሁድ መሪዎች የኢየሱስን ታዋቂነት የፈሩት ለምን ነበር? አንዳንድ ምክንያቶችን ጻፍ።
6. ምሳሌዎች ለኢየሱስ ጠንካራ የማስተማሪያ መንገዶች የነበሩት ለምንድን ነው?
7. ዛሬ በማኅበረሰባችን ውስጥ ያላቸውን ቤተ ክርስቲያን ስትመለከት፣ በዘሪው ምሳሌ ውስጥ ከተጠቀሱት ከደንዳና ልቦች፣ ከጭንጫ ልቦች፣ ከተጣበቡ ልቦች፣ ወይም ከታመኑ ልቦች ጋር የምታነጻጽራቸው የትኞቹን ዘሮች/ልቦች ነው? ለምን?
8. ሕይወታችን ከብርሃን ጋር የሚመሳሰልባቸውን መንገዶች ዘርዝር (ማር. 3:21)።
9. በአካባቢህ ሲከሰት የተመለከትኸውንና ሰይጣን በክርስቶስ ሥራ ላይ ያነሣሣው ነው ብለህ ያስብኸውን አንድ ክስተት ግለጽ።
10. ኢየሱስ ባዛሬው ዘመን ቋንቋ አንድን ሰው ወደ እግዚአብሔር ቤተሰብ እንዴት የሚጋብዝ ይመስልሃል?

የማጥኛ ጥያቄዎች

ምዕራፍ አራት

ባሪያው ያሸንፋል!

(ማርቆስ 4:35-5:43)

1. ደቀ መዛሙርቱ ኢየሱስ ተአምራትን ሲሠራ እየተመለከቱና ትምህርቱን እያዳመጡ፤ ማዕበሉን ጸጥ በማሰኘቱ የተደነቁት ለምን ይመስልሃል?
2. ብዙውን ጊዜ ስለ አንድ ጉዳይ ጸልየን እግዚአብሔር ምላሽ በሚሰጥበት ጊዜ የምንደነቀው ለምንድን ነው?
3. አስቸጋሪ ሁኔታዎች እግዚአብሔር የሚያደርግልንን እንክብካቤ እንድንጠራጠር የሚያደርጉት ለምንድን ነው?
4. ችግር የሌለበት ቀለል ያለ ሕይወት ብንኖር እምነታችን የሚለመልም ይመስልሃል?
5. ዌርዝቢ ሰይጣን አጋንንቱ የያዟቸውን ሰዎች ሥራ፤ ቤተሰብ፤ ወዳጆችና ያሏቸውን ሁሉ እንደወሰደ አብራርተዋል። ሰይጣን ዛሬ ተመሳሳይ ተግባር የሚፈጽመው እንዴት ነው?
6. ደም ይፈስሳት የነበረችው ሴት ኢየሱስ ይፈውሳት ዘንድ በሕዝቡ መካከል እየተጋፋች ማለፏ ምን ያህል ቆራጥነትና እምነት የጠየቃት ይመስልሃል?
7. ኢየሱስ ጌታ ልጁን እንዲፈውስለት ለመጠየቅ በሄደ ጊዜ፤ የዚህችን ሴት መፈወስ ተመልክቷል። አንተ በኢየሱስ ቦታ ብትሆን ምን ዓይነት ስሜት ይሰማህ ነበር?
8. ኢየሱስ ልጁ እንደ ሞተች ከሰማ በኋላ እንኳ ተስፋ ላለመቁረጥ ምን ዓይነት እምነት ጠይቆታል?
9. ኢየሱስ በድሆች መካከል ሲመለለስ፤ ማንን እንደሚረዳ የሚወስነው እንዴት ነበር?

የማጥኛ ጥያቄዎች

ምዕራፍ አምስት

የእግዚአብሔርን ባሪያ የሚያምን ሰው ይኖር ይሆን?

(ማርቆስ 6:1-56)

1. በአንድ ሰው ወይም በአንድ ነገር ማመን ማለት ምን ማለት ነው?
2. ከኢየሱስ ሕይወት በእውነት የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን እንድታምን የሚያደርግህ ነገር ምንድን ነው?
3. የናዝሬት ሰዎች ለኢየሱስ ትኩረት እንዳይሰጡ ያደረገው «የአገር ልጅነት» መስፈርት ምን ነበር?
4. የናዝሬት ሰው ብትሆን ኖሮ ኢየሱስን እንደ እግዚአብሔር ልጅ ለመቀበል ከሁሉም በላይ የሚፈታተንህ ምን ሊሆን ይችል ነበር?
5. የኢየሱስ ደቀ መዝሙር ለመሆን ትልቁ ችግር ምን ይመስልሃል?
6. የኢየሱስ ደቀ መዝሙር መሆን የሚያስከትለው ትልቁ ደስታ ምን ይመስልሃል?
7. የመጥምቁ ዮሐንስ ራስ ተቆርጦ በወጭት እንዲመጣ የጠየቀችውን የሄሮድስ ሚስት ዛሬ ከየትኛው ዓይነት ክፋት ወይም መጥፎ ባሕርይ ጋር ታዛምዳለህ? አብራራ።
8. ኢየሱስ ከትንሽ ምሳ የተራቡትን 5,000 ሰዎች በመገበ ጊዜ ስለ እግዚአብሔር ባሕርይ ያስተማራቸውን ነገሮች ዘርዝር።
9. ማዕበል እየተነሣ ሳለ ኢየሱስ ወደ ደቀ መዛሙርቱ ጀልባ በመጣ ጊዜ ለደቀ መዛሙርቱ ስለ እግዚአብሔር ባሕርይ ምን አስተማረ?
10. በጴጥሮስ እምነትና ውኃ ላይ ለመራመድ በመቻሉ መካከል የነበረው ግንኙነት ምንድን ነው?

የማጥኛ ጥያቄወች

ምዕራፍ ስድስት

ባሪያው - አስተማሪ

(ማርቆስ 7:1-8:26)

1. የኢየሱስ ክርስቶስ አገልጋይነት በሥልጣናቸው ከሕዝቡ ጥቅም ለማግኘት ከሚፈልጉት የዘመኑ የሃይማኖት መሪዎች የሚቃረን ነበር። ዛሬ ይህንኑ ተመሳሳይ ችግር የምንመለከተው እንዴት ነው?
2. እግዚአብሔርን በውጫዊ ሥርዓቶች መታዘዝ ምን ያህል እንደሚቀልህ ውጤቱን ከ 10 ጻፍ (1. በጣም ከባድ፣ 10. በጣም ቀላል) እና በልብህ ባሕርይ አለመታዘዙ ምን ያህል እንደሚከብድህ ግለጽ። ይህ ምን ዓይነት መንፈሳዊ ችግር ይፈጥራል?
3. የረዥም ዘመን ልማዶች አዎንታዊ ውጤቶች ምን ምን ናቸው?
4. የረዥም ዘመን ልማዶች አሉታዊ ውጤቶች ምን ምን ናቸው?
5. በአካባቢህ የምትመለከታቸውና ኢየሱስ ይገሥጻቸው ነበር ብለህ የምታስባቸው ግብዝነቶች ምን ምን ናቸው?
6. የእግዚአብሔር እውነት ከቤተ ክርስቲያን ባህል ጋር ምን ያህል ጊዜ በተደጋጋሚ የሚጋጭ ይመስልሃል?
7. ዌርዝቢ፣ «ታላቅ እምነት በእግዚአብሔር ቃል ላይ የሚያርፍና እግዚአብሔር ምላሽ እስኪሰጥ ድረስ የማይተው ነው» ብለዋል። ያየኸውን፣ የሰማኸውን ወይም በሕይወትህ የተለማመድኸውን አንድ የታላቅ እምነት ተግባር ግለጽ።
8. ኢየሱስ በተአምራቱ የሰዎችን ችግሮች አቃልሏል። ይህ እግዚአብሔር ችግሮቻችንን ስለሚፈታበት መንገድ ምን ያስተምረናል?
9. ደቀ መዛሙርቱ የኢየሱስን ተአምራት ቢመለከቱም፣ ችግሮች በሚገጥሟቸው ጊዜያት መፍራታቸው አልቀረም ነበር። እግዚአብሔር በችግራችን ከረዳን በኋላ፣ ችግሮች በሚከሰቱበት ጊዜ አሁንም የምንፈራው ለምንድን ነው?
10. የሐሰት አስተምህሮ እንደ እርሾ የሚሆነው እንዴት ነው?

የማጥኛ ጥያቄዎች

ምዕራፍ ሰባት

የባሪያው ምሥጢራት

(ማርቆስ 8:27-9:50)

1. ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን በሚያስተምርበት አንድ ክፍለ ጊዜ ውስጥ ብትገኝ፤ ምን ዓይነት ጥያቄ ታቀርብለት ነበር?
2. ብዙ ሰዎች ተአምራቱን እየተመለከቱ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ለመረዳት ያልቻሉት ለምንድን ነው?
3. ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ ስለ መጭው ሞቱ በተናገረበት ስብሰባ ላይ ብትገኝ ኖሮ፤ በአእምሮህ ምን ዓይነት አሳቦች ይመጡብህ ነበር?
4. በኢየሱስ ሕይወት በ«መከራ» እና «ክብር» መካከል የነበረው ግንኙነት ምንድን ነው?
5. ዌርዝቢ እንደሚሉት፤ ኢየሱስ ሕዝቡ ተአምራቱን ለማየት እንደሚከተሉት ያውቅ ነበር። ኢየሱስ ለምን ምክንያት ቢከተሉት ይወድ ነበር?
6. የኢየሱስ ደቀ መዛሙር የመሆን ዋጋ ምንድን ነው?
7. እንደ ጴጥሮስ ለዘለቄታው እዚያው ለመቆየት የፈለገህበት የተራራ ጫፍ ገጠመኝ አጋጥሞህ ያውቃል? አጋጥሞህ ከሆነ፤ አብራራ።
8. ማርቆስ 9:24ን አንብብና እንደዚህ አባት ችግር ገጥሞህ ወደ እግዚአብሔር የመጣህበትን ጊዜ ግለጽ።
9. ኢየሱስ ስለ ትሕትና ለማስተማር ሕፃን ልጅ ተጠቅሟል። ሕፃን ልጅ በምትመለከትበት ጊዜ፤ ኢየሱስ ስላስተማረው ትሑት ባሪያ ምን ተንጸባርቆበት ታያለህ?

የማጥኛ ጥያቄዎች

ምዕራፍ ስምንት

የባሪያው አያዎዎች

(ማርቆስ 10)

1. በአሁኑ ወቅት ማኅበረሰባችን ስለ ፍቺ ያለውን አመለካከት እንዴት ትገልጻለህ?
2. ኢየሱስ ስለ ፍቺ ባስተማረ ጊዜ በማኅበረሰቡ ውስጥ የሴቶችን ደረጃ ካሉበት ከፍ ያደረገው እንዴት ነው?
3. ልጆች እግዚአብሔርን ስለ መከተል ምን አስተምረውሃል?
4. በኢየሱስ ዘመን መካከት እንደ መርገም፣ ልጅን መውለድ ግን እንደ በረከት ይቁጠር ነበር። ይህ ዛሬ ስለ ልጆች ከምንመለከተው አስተሳሰብ ጋር እንዴት ይነጻጸራል?
5. ዌርዝቢ በማርቆስ 10 ውስጥ የተጠቀሰው ወጣት ሹም መታዘዝን በውስጣዊ ባሕርያት ሳይሆን በውጫዊ ተግባራት እንደ መዘነ ገልጸዋል። መታዘዝን መለካት የሚገባን ተገቢው መንገድ ምንድን ነው?
6. በሕይወትህ ስለ ገንዘብና ቀዳሚነቱ ምን ተምረሃል?
7. ከክርስቶስ የአገልጋይነት አመራር አንጻር፣ ደቀ መዛሙርቱ ከመካከላችን ታላቁ ማን ነው? በሚል አሳብ መወዛገባቸው የማይታመን ይመስላል። ከሰው ልጅ ባሕርይ አንጻር ግን ይህ እንዴት የተከሰተ ይመስልሃል?
8. የአገልጋይነት ልብ ያለው ሰው ግሩም መሪ የሚሆነው ለምንድን ነው?
9. ኢየሱስ በርጤሜዎስን እንደጠየቀው፣ «ምን እንዳደርግልህ ትፈልጋለህ?» ቢልህ ምን ምላሽ ትሰጠዋለህ?

የማጥኛ ጥያቄዎች

ምዕራፍ ዘጠኝ

የእግዚአብሔር ባሪያ በኢየሩሳሌም

(ማርቆስ 11:1-12:44)

1. የኢየሱስ መልእክትም ሆነ መገኘት በዘመኑ ከነበሩት ፖለቲካዊና ሃይማኖታዊ መሪዎች ተጋጭቷል። ይህ ዛሬም እውነት የሚሆነው እንዴት ነው?
2. ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም በድል ሲገባ አቀባበል ያደረጉለት ሰዎች ምን ሊያደርግ እንደ መጣ በትክክል አልተረዱም ነበር። ሲያከብሩ የነበሩት ምንን ነበር?
3. በኢየሱስ ዘመን የነበረችው እስራኤል «ፍሬያማ» ያልነበረችው እንዴት ነበር?
4. የበለስ ዛፏ በተአምር መጠውለን ለደቀ መዛሙርቱ እግዚአብሔር ለእስራኤል ስላለው ፍላጎት ምን አስተማራቸው?
5. ኢየሱስ ቤተ መቅደሱ ከጸሎትና አምልኮ ይልቅ ለንግድ አገልግሎት በመዋሉ ተቆጥቷል። ዛሬ በባሕላችን ውስጥ ያንን የሚመስል ነገር ይፈጸማል? እንዴት?
6. ዌርዝቢ፣ «ጌታ ኢየሱስ በጸሎት ቤቶቻችን ውስጥ ቢገኝ፣ ምን ይለውጥ ይሆን?» ሲሉ ጠይቀዋል። ምን የሚለውጥ ይመስልሃል?
7. በማርቆስ 12:1-9 የተሰጠውን ምሳሌ ድምፅህን ከፍ አድርገህ አንብብ። ልጁ ኢየሱስን፣ ሠራተኞቹ የሃይማኖት መሪዎችን ከወከሉ፣ ሊሰርቁ የፈለጉት ውርስ ምን ነበር?
8. መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር እንደሾማቸው ቢናገርም እንኳ ለመንግሥት ባለሥልጣናት መገዛት አስቸጋሪ የሚሆንባቸውን መንገዶች ዘርዘር።
9. ምድር ላይ ባልና ሚስት ወይም ፍቅረኛዎች የነበርን ሰዎች በመንግሥተ ሰማያት ስንተያይ የነበረን ተዛምዶ እንዴት ይሆናል ብለህ ታስባለህ?
10. ያላትን ሁሉ እንደሰጠችው ችግረኛ መበለት ለእግዚአብሔር ልንሰጥ የምንችለው እንዴት ነው?

የማጥኛ ጥያቄዎች

ምዕራፍ አሥር

የእግዚአብሔር ባሪያ ወደፊት የሚሆነውን ገለጠ

(ማርቆስ 13)

1. ኢየሱስ መቼ ወደ ምድር የሚመለስ ይመስልሃል?
2. የሚመለስበትን ትክክለኛ ጊዜ መመርመሩ ምን ያህል አስፈላጊ ይመስልሃል?
3. የመጨረሻው ምእተ ዓመት «ሐሰተኛ ክርስቶሶች» እነማን ነበሩ?
4. የክርስቶስን መመለስ ስንጠባበቅ ሳለ አንዳንድ ጊዜ ሕይወት ተስፋ አስቆራጭ የሚሆነው እንዴት ነው?
5. ሃይማኖታዊ ስደት የደረሰበት የምታውቀው ሰው ማን ነው?
6. በዛሬው ዓለም ውስጥ ሃይማኖታዊ ስደት ሲጨምር የምትመለከተው እንዴት ነው?
7. ስለ ኢየሱስ መመለስ የሚናገሩ የዓለማችን ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ነገሮች ምን ምን ናቸው?
8. ስለ ኢየሱስ መመለስ የሚያሳዩ የዓለማችን የአየር ንብረቶች ምን ምን ናቸው?
9. ከትንቢት ግንዛቤህ፣ የሚያስፈሩህ የመጨረሻው ዘመን ክፍሎች አሉን? ከሆነ፣ ምን?
10. በዕለት ተዕለት ሕይወታችን፣ ለክርስቶስ ምጽአት ንቁዎች ሆነን ልንጠብቅ የምንችለው እንዴት ነው?

የማጥኛ ጥያቄዎች

ምዕራፍ አሥራ አንድ

የእግዚአብሔር ባሪያ ሲሠቃይ

(ማርቆስ 14:1-15:20)

1. ከኢየሱስ ጋር ለመሆንና እርሱን ለማክበር ጊዜ በመውሰድ እንደ ማርያም ለእርሱ ቀዳሚውን ስፍራ ልንሰጥ የምንችለው እንዴት ነው?
2. ማርያም ጌታን ሽቶ በቀባች ጊዜ መልካም መግዛ ቤቱን አውደታል። የራሳችን አምልኮ ቤታችንን በጣፋጭ ሽታ የሚሞላው እንዴት ነው?
3. አንተ በመጨረሻው እራት ላይ የተገኘህ ደቀ መዝሙር ብትሆን ኖሮ፣ ኢየሱስ አላልፎ የሚሰጠው ከመካከላችሁ አንዱ እንደሆነ በሚናገርበት ጊዜ ምን ታስብ ነበር?
4. ኢየሱስ በአትክልቱ ስፍራ ሲጸልይ ደቀ መዝሙርቱ ተኝተው ነበር። ግድየለሾች እንዲሆኑ ባደረጋቸው ሁኔታ ላይ የነበራቸው እይታ ምን ይመስልሃል?
5. ብዙ ሰዎች ኢየሱስን ለመያዝ ተንጋግተው መምጣታቸው የኢየሱስን ባሕርይ ስለመረዳታቸው ወይም ስላለመረዳታቸው ምን ያሳይሃል?
6. ጴጥሮስ ኢየሱስን ሦስት ጊዜ ከካደ በኋላ ዶሮ ጮኸአል። አንተ ራስህ ጴጥሮስ ብትሆን ኖሮ ምን ይሰማህ ነበር?
7. ዛሬ አንዳንድ ጊዜ ክርስቶስን የምንክደው እንዴት ነው?
8. ሕዝቡ ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም በድል አድራጊነት በገባ ጊዜ መልካም አቀባበል ካደረጉለት በኋላ፣ ተይዞ ሲመረመርና ሲሰቀል ጥላቻቸውን ገልጸውለታል። ይህንን የባሕርይ ለውጥ እንዴት ታብራራዋለህ?
9. በኢየሱስ ላይ የቀረበው ክስ «ንጉሥ ነኝ ብሏል። ሕዝቡን ለዓመፅ ቀስቅሏል» የሚል ነበር። እነዚህ ክሶች እውነት ወይም ሐሰት የሚሆኑት እንዴት ነው?

የማጥኛ ጥያቄዎች

ምዕራፍ አሥራ ሁለት

የእግዚአብሔር ባሪያ ሥራውን ፈጸመ

(ማርቆስ 15:21-16:20)

1. ኢየሱስ ለማሸነፍ የሚያስችል ኃይል እንዳለው እያወቀ ሥቃይና ሞትን ተጋፍጧል። እንዲህ ዓይነት እርምጃ ለመውሰድ ምን ያህል ቈራጥነት እንደሚጠይቅ ግለጽ።
2. ከኢየሱስ ጋር ከተሰቀሉት ሌቦች አንዱ የኢየሱስን እርዳታ እንዲጠይቅ ያነሣሣው ምን ይመስልሃል?
3. በኢየሱስ ዘመን የነበሩት የሃይማኖት መሪዎች በሚሰቀልበት ስፍራ ቆመው መሳለቃቸው ምን ጥላቻ እንዳደረባቸው ያሳያል?
4. ኢየሱስ በሞተ ጊዜ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ለመግባት እንደ በር የሚያገለግለው መጋረጃ ተቀድሟል። ይህ ወደ እግዚአብሔር ስለ መቅረብህ ምን ዓይነት ተምሳሌታዊ መልእክት ያስተላልፋልሃል?
5. በኢየሱስ ሞትና ትንሣኤ መሃከል ባለው ጊዜ ውስጥ ደቀ መዛሙርቱ ምን ዓይነት ውይይቶችን ሲያካሂዱ የቆዩ ይመስልሃል?
6. ኢየሱስ በመስቀል ላይ እንዳልሞተና ዳሩ ግን አምልጦ ከሄደ በኋላ እንደ ተመለሰ በመግለጽ ለሚከራከሩት ሰዎች ምን ምላሽ ትሰጣለህ?
7. ኢየሱስ ከሞት ከተነሣ በኋላ እስካረገበት ጊዜ ድረስ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ምን ዓይነት ትዝታዎችን የተጋሩ ይመስልሃል?
8. የኢየሱስ ትንሣኤ በዕለት ተዕለት ኑሮህ ላይ ተጽዕኖ የሚያሳድርብህ በምን ዓይነት ሁኔታ ነው?
9. ኢየሱስ ወደ ሰማይ በዐረገ ጊዜ ተልዕኮና ኃላፊነት ሰጥቶናል። ይህንኑ ተልዕኮ የምትወጣው እንዴት ነው?

«... ሁን» በሚል ርእስ ታትመው በስርጭት ላይ የሚገኙ መጻሕፍት

1. ለጌታ የተገዛህ ሁን (የማቴዎስ ወንጌል)
2. ተግተህ አገልግል (የማርቆስ ወንጌል)
3. ርኅሩኅ ሁን (የሉቃስ ወንጌል 1-13)
4. የበረታህ ሁን (የሉቃስ ወንጌል 14-24)
5. በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ተመላለስ (የሐዋ. ሥራ 1-12)
6. ደፍረህ መስክር (የሐዋርያት ሥራ 13-28)
7. ጠቢብ ሁን (1ኛ ቆሮንቶስ)
8. ተጽናና (2ኛ ቆሮንቶስ)
9. አርነት መውጣት (ገላትያ)
10. ፍለጋ የሌለውን ባለጸግነት ውረስ (ኤፌሶን)
11. ደስተኛ ሁን (ፊልጵስዩስ)
12. ፍጹም ሁን (ቆላስይስ)
13. ለምጽአቱ ተዘጋጅ (1ኛና 2ኛ ተሰሎንቄ)
14. ታማኝ ሁን (1ኛና 2ኛ ጢሞቴዎስ፥ ቲቶና ፊልሞና)
15. በማየት ሳይሆን በእምነት ተመላለስ (ዕብራውያን)
16. ተስፋ አድርግ (1ኛ ጴጥሮስ)
17. ንቃ (2ኛ ጴጥሮስ፥ 2ኛና 3ኛ ዮሐንስ፥ ይሁዳ)
18. እውነተኛ ሁን (1ኛ ዮሐንስ)
19. በብስለት ማደግ (የያዕቆብ መልእክት)
20. ድል አድራጊ ሁን (የዮሐንስ ራእይ)

ከ 60 ሺህ በላይ የ«... ሁን» ተከታታይ መጻሕፍት ታትመዋል!

እገዢአብሔርንና ሌሎችንም እንዴት በጽናት እንደምታዝገል!
የግርብ ወንጌል በዘመናችን ጥጽፊያ ለበዛቸው ሰዎች የሚሆን ትክክለኛ ወንጌል ነው። በዚህ ጥናት! ዶ/ር ዌርዝቢ የሚያተኩሩት በእገልጋዩ ኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ነው። እርሱ ሁልጊዜ በጉዞ ላይ ሲሆን! ሁልጊዜም የአባቱን ፈቃድ ያደርገና ሌሎችን ያገለገል ነበር። ግርብ ሥራ ለሚበዛቸውና ሕይወታቸው እገዢአብሔርን የሚያስከብር እንዲሆን ለሚረዱት ሰዎች ተስማሚ ወንጌል ነው።
ግርብ በኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወትና አገልግሎት ላይ ያተረበውን ኃይለኛ ትዕይንታዊ ገለጻ ግጥናት ኢየሱስን እንደ እገዛን የለለው የእገዢአብሔር ባሪያ አድርጎ ለመተባበል ይረዳል። ለጌታ በምታበረክተው አገልግሎትህ መበረታታትና መጽናትን ታገኝታለህ... በተጨማሪም

ተግባሩ እንድታገለግል

በጣም ይረዳል!

ዶ/ር ዋሪን ደብልደ. ዌርዝቢ በግራንድ ራፒድስ! ሚሺጋን በሚገኘው ክርስቲያን ኮሌጅ ጸሐፊ! እና በግራንድ ራፒድስ ባፕቲስት ሲሚናሪ የሰበዘት ዘዴ ትምህርት ፐሮፌሰር ናቸው። በቺካጎ የሚገኘውን የመጻፈ መታሰቢያ ቤተ ክርስቲያንን ጨምሮ ሦስት ቤተ ክርስቲያናትን በመጋቢት ያገለገሉ ሲሆን! «ወደ መጽሐፍ ቅዱስ እንመለከት» ለተባለው የፊደላዊ ፕሮግራም ዋና ሳይኒከተርና የመጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪ ሆነው አገልግለዋል። እነዚህን የአዲስ ኪናን መጻሕፍት ግብራሪያዎችን ጨምሮ! ከ100 በላይ መጻሕፍትን ጽፈው ለገዛብ አብትተዋል።

የገል እና የቡድን የጥናት መምሪያም ተካትቷል።

Be Diligent
Printed by SIM Press